

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ZPRÁVA O STAVU OBCHODOVÁNÍ S LIDMI V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROK 2014

Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality

Praha 2015

Obsah:

ÚVOD.....	3
1. POPIS SITUACE.....	4
2. TRENDY V OBLASTI OBCHODOVÁNÍ S LIDMI	5
3. KRIMINÁLNÍ STATISTIKY	8
3.1 Počet zjištěných trestných činů.....	8
3.2. Pachatelé v trestním řízení	8
3.2.1 <i>Pachatelé OSL v zahraničí</i>	9
3.3 Rozdělení dle forem obchodování s lidmi	9
3.3.1 <i>Sexuální vykořisťování</i>	9
3.3.2 <i>Pracovní vykořisťování</i>	10
3.4 Regionální aspekt případů obchodování s lidmi.....	11
3.5 Oběti obchodování s lidmi.....	11
3.6 Oběti obchodování s lidmi a sociální služby.....	14
3.7 Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území.....	15
3.8 Případy obchodování s lidmi a finanční šetření.....	16
4. SOUVISEJÍCÍ TRESTNÁ ČINNOST A DOPROVODNÉ JEVY	16
4.1 Situace v oblasti prostituce	16
4.2 Situace v oblasti trestného činu kuplířství	19
4.3 Situace v oblasti neoprávněného zaměstnávání cizinců	20
5. INFORMACE O OBCHODOVÁNÍ S OSOBAMI MLADŠÍMI 18 LET.....	20
6. PODPORA ZE STRANY POMÁHAJÍCÍCH ORGANIZACÍ	21
6.1 La Strada Česká republika, o.p.s.....	21
6.1.1 <i>Základní informace o organizaci</i>	21
6.1.2 <i>Poskytované služby</i>	22
6.2 Arcidiecézní charita Praha, Projekt Magdala.....	23
6.2.1 <i>Základní informace o projektu Magdala</i>	23
6.2.2 <i>Poskytované služby</i>	23
6.3 Diakonie Českobratrské církve evangelické.....	24
6.3.1 <i>Základní informace o organizaci</i>	24
6.3.2 <i>Poskytované služby</i>	24
6.4 Mezinárodní organizace pro migraci.....	26
6.4.1 <i>Základní informace o organizaci</i>	26
6.4.2 <i>Poskytované služby</i>	26
7. FINANČNÍ ZDROJE	27
7.1 Finance poskytnuté Ministerstvem vnitra ČR	27
7.2 Finance poskytnuté Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.....	27
7.3 Další finanční zdroje	27
8. PREVENCE	28
8.1 Vzdělávání.....	28
8.2 Další aktivity	29
9. LEGISLATIVNÍ ZMĚNY A ROZHODOVACÍ PRAXE SOUDŮ V PŘÍPADECH OBCHODOVÁNÍ S LIDMI.....	31
10. PARTNERSTVÍ.....	34
10.1 Partnerství v rámci ČR.....	34
10.2 Přeshraniční spolupráce	35
11. PRIORITY.....	38
11.1 Zhodnocení aktivit v boji proti obchodování s lidmi ve světle priorit stanovených na rok 2014	38
11.2 Priority pro rok 2015	39

TABULKOVÁ A GRAFICKÁ ČÁST	40
1. POČTY ZJIŠTĚNÝCH A OBJASNĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI (PČR)	40
2. VZDĚLÁNÍ PACHATELŮ TČ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI (PČR)	41
3. POČET OBŽALOVANÝCH OSOB PRO TRESTNÝ ČIN OBCHODOVÁNÍ S LIDMI V LETECH 2002 – 2014 (NSZ)	41
4. POČTY PRAVOMOCNĚ ODSOUZENÝCH OSOB A ULOŽENÝCH TRESTŮ ZA OBCHODOVÁNÍ S LIDMI (MS)	42
5. FORMY VYKOŘIŠŤOVÁNÍ V LETECH 2005 – 2014	42
6. FINANČNÍ ŠETŘENÍ TČ OSL DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP (PČR)	42
7. STATISTIKA POČTU PODANÝCH PODNĚTŮ KE KONTROLE SUIP DLE STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI 2013-2014. (MPSV)	43
8. POČET PROVEDENÝCH KONTROL PŘI DODRŽOVÁNÍ ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI V ROCE 2014 (MPSV)	43
9. POČET A VÝŠE POKUT ULOŽENÝCH ZA NEDODRŽOVÁNÍ ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI V ROCE 2014 (MPSV)	44
10. STATISTIKY PROGRAMU PODPORY A OCHRANY OBĚTÍ OSL MV (MV)	45
10.1 TABULKA: FORMY VYKOŘIŠŤOVÁNÍ OBĚTÍ OSL ZA ROK 2014 (PROGRAM MV)	45
10.2 TABULKA: POČET OBĚTÍ OSL ZA ROK 2014 DLE GENDERU (PROGRAM MV) ..	45
11. POČET OBĚTÍ IDENTIFIKOVANÝCH DIAKONIÍ ČČE V LETECH 2010 – 2014 (DIAKONIE ČČE)	46
12. ČESKÉ OBĚTI OBCHODOVÁNÍ S LIDMI ZA ÚČELEM PRACOVNÍHO VYKOŘIŠŤOVÁNÍ IDENTIFIKOVANÉ VE VELKÉ BRITÁNII (NCA)	46
13. PODEZŘENÍ NA OBCHODOVANÉ DĚTI V ČR ZA ROK 2014 (ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI CIZINCE)	46
14. FINANCOVÁNÍ SPECIALIZOVANÝCH ORGANIZACÍ ZE ZDROJŮ MPSV	47

ÚVOD

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 23. ledna 2008 č. 67 k Národní strategii boje proti obchodování s lidmi pro období let 2008-2011 vychází v pořadí sedmá Zpráva o stavu obchodování s lidmi v České republice (ČR).

Cílem Zprávy o stavu obchodování s lidmi v České republice za rok 2014 (dále také „Zpráva“) je poskytnout podrobné informace o situaci v oblasti obchodování s lidmi na území ČR za období od 1. ledna do 31. prosince 2014, nicméně věnuje se i popisu situace v zahraničí, pokud zde existují vazby na ČR. Hlavní pozornost je tradičně věnována obchodování s lidmi zejména ve smyslu skutkové podstaty v ustanovení §168 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále také „TZ“) – tedy obchodování s osobami staršími 18 let, dále trestné činnosti páchané na osobách mladších 18 let ve znění ustanovení §168 odst. 1 TZ. Zpráva se, obdobně jako v uplynulých letech, věnuje i jevům doprovodným a s obchodováním s lidmi úzce souvisejícím.

Zpráva je dále zaměřena na zhodnocení plnění priorit v oblasti potírání trestné činnosti obchodování s lidmi pro rok 2014, přičemž jsou zde stanoveny nové oblasti zájmu pro rok nadcházející, a to v souladu s aktuálně platným strategickým dokumentem, s Národní strategií boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2012-2015, který byl přijat usnesením vlády č. 282 dne 18. dubna 2012 (dále jen „Národní strategie“).

Zpráva o stavu obchodování s lidmi v České republice je informativním dokumentem předkládaným Ministerstvem vnitra (dále také MV), jenž využívá podklady poskytnuté národnímu koordinačnímu tělesu pro boj proti obchodování s lidmi, Ministerstvu vnitra ČR, zejména potom od členů Mezirezortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodování s lidmi (dále jen „MKS“) a zahraničních partnerů. Všem zmíněným náleží vřelé poděkování.

Poznámky k textu:

Genderová vyváženost: V textu pod pojmem cizinec míníme osobu jak pohlaví ženského, tak mužského, tzn. jak cizince, tak cizinku, pokud z jednotlivých konkrétních případů nevyplývá něco jiného. Stejně je tomu i při užívání pojmu migrant, zaměstnanec, občan, pracovník atd., obdobně též při udávání státní příslušnosti. V textu je přísně rozlišována příslušnost ke konkrétnímu pohlaví v případech, kdy tak učinili stálí členové MKS při zpracovávání podkladů pro tuto zprávu.

Korektura: Text neprošel jazykovou a stylistickou úpravou.

1. POPIS SITUACE

- Českou republiku lze považovat především za zemi **cílovou a transitní**, stále však také za zemi **zdrojovou**. Z pohledu zemí původu obětí identifikovaných v České republice, jako zdrojové byly v roce 2014 zaznamenány Moldávie, Ukrajina, Nigérie Slovensko, Bulharsko a Rumunsko, z nových států EU pak Chorvatsko. Nelze však opomenout skutečnost, že obchodování jsou i čeští občané na území ČR. Pro Velkou Británii, Spolkovou republiku Německo, Nizozemsko, či Slovinsko byla ČR v roce 2014 naopak zemí zdrojovou.
- V roce 2014 bylo identifikováno dle policejních statistik celkem **67 obětí obchodování s lidmi**. Do **Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV** (dále také „Program“) bylo zařazeno celkem **43 pravděpodobných obětí** obchodování s lidmi z Rumunska, Bulharska, Slovenské republiky a České republiky, kdy ve všech těchto případech se jednalo o obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování.
- Nejčastější **formy obchodování s lidmi** zůstávají obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování¹ a pracovního vykořisťování². Ostatní formy obchodování s lidmi³ nebyly statisticky zaznamenány. Zařízení pro děti – cizince reportuje také podezření na případy obchodování, kde forma zneužití spočívala v nucení ke krádežím a žebrání.
- Obchod s lidmi dlouhodobě patří mezi nejčastější formy organizovaného zločinu páchaného na území ČR, pro niž je typická vysoká míra latence. Vyhodnocením případů zjištěných v roce 2014 byl opět potvrzen **odklon od násilných projevů**, které měly sloužit jako prostředek k dosažení požadavků pachatelů nebo poslušnosti obětí. Jako i v předchozích letech pachatelé využívali k dosažení svých cílů převážně lsti, zneužití závislosti nebo omylu.
- **Pachatelé** trestného činu obchodování s lidmi v roce 2014 byli evidováni převážně v Ústeckém kraji, Zlínském kraji a Královéhradeckém kraji. **Podíl cizinců na páchaní** této trestné činnosti se ani v roce 2014 prakticky nezměnil. Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Slovenska a Ukrajiny. V případech, kdy byli pachatelé předmětných trestných činů cizí státní příslušníci, jednalo se často o v České republice etablované

¹ Pod pojmem „obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování“ rozumíme trestný čin obchodování s lidmi dle § 168 odst. 1 písm. a) nebo odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), kdy je obchodovanou osobou užito „k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla“, kvalifikované skutkové podstaty nevyjímaje. Pojem však zahrnuje i jednání dle předchozích právních úprav - § 232a odst. 1 písm. a) nebo odst. 2 písm. a) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „STZ“), dále také dle § 246 obchodování se ženami, který definoval účel obchodování pouze za účelem užití k pohlavnímu styku s jiným, účinného do roku 2004. Tento termín je v textu zaveden pro zjednodušení.

² Pod pojmem „obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování“ rozumíme trestný čin obchodování s lidmi dle § 168 odst. 1 písm. e) nebo odst. 2 písm. e) TZ popř. § 232a odst. 1 písm. c) nebo odst. 2 písm. c) STZ, kdy je obchodovanou osobou užito „k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování“, potažmo též „k otroctví nebo nevolnictví“ (dle § 168 odst. 1 písm. d) nebo odst. 2 písm. d) TZ včetně korespondující úpravy dle STZ).

³ Ostatními formami vykořisťování“ chápeme ty formy vykořisťování, které jsou uvedeny v § 168 TZ odst. 1 nebo 2 písm. b) k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla, c) k službě v ozbrojených silách, a d) k otroctví nebo nevolnictví; popř. se může jednat o § 232a STZ odst. 1 nebo 2 písm. b) k otroctví nebo nevolnictví.

cizince, kteří trestnou činnost páchali společně s občany České republiky. Lze konstatovat, že státní příslušnost, respektive země původu pachatelů se do značné míry shoduje se státní příslušností obětí obchodování s lidmi.

- V roce 2014 nabyla účinnosti **novela trestního zákoníku**, která upravuje ustanovení obchodování s lidmi (§ 168 TZ), a která přinesla nejen rozšířenější pojetí tohoto trestného činu, ale zajistila také soulad právní úpravy s mezinárodními i EU dokumenty k této problematice. Touto novelou je odstraněna nutnost prokazovat tzv. trojstranný vztah v případech obchodování s lidmi ve formě pracovního vykořisťování, jelikož byla z návětí odstraněna formulace „aby bylo jiným užito“ a nahrazena formulací „aby bylo užito“. Více k dopadům této novely viz sekce *Legislativní změny*.
- V roce 2014 bylo zveřejněno aktualizované vydání **zprávy EUROSTATu**⁴ k problematice obchodování s lidmi v EU za období let 2010 – 2012. Za uvedené časové období bylo v rámci EU identifikovaných či předpokládaných obětí obchodování 30 146 osob. Dle dat členských států EU bylo stíháno 8551 osob a 3786 odsuzujících rozsudků. Zpráva dále uvádí, že ženy zůstávají dosud nejpočetnější skupinou obětí (80%). Procento dětských obětí obchodování s lidmi činí 16 % (převažují dívky nad chlapci). Pokud jde o formy vykořisťování, tak převládá sexuální vykořisťování (69%) nad pracovním vykořisťováním (19 %), zastoupeny jsou i ostatní formy (12%).

2. TRENDY V OBLASTI OBCHODOVÁNÍ S LIDMI

- **Příčinou** trestného činu obchodování s lidmi je ve většině případů špatná ekonomická situace rodin a jednotlivců a vysoká míra nezaměstnanosti. Lidé, kteří se rozhodnou odejít od rodin, mnohdy opouštějí své děti a odchází s vidinou výdělku, který budou posílat domů. Neznají cizí jazyk, podepisují smlouvy, kterým nerozumí, nebo žádné smlouvy nemají. Poté jsou ubytováni v nepřiměřených podmínkách, nedostávají dohodnutou mzdu, pracují i více jak 16 hodin denně, jsou v takovém stavu, že neopustí svého „zaměstnavatele“, ani když jim není technicky zamezen volný pohyb. Často také splácejí (fiktivní) narůstající dluhy pachateli.
- Nejčastějšími **formami obchodování** v České republice, a v podstatě jedinými oficiálně identifikovanými, jsou obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a ve statistických datech méně se odrážející vykořisťování pracovní. I přes statistický nepoměr u těchto forem obchodování, lze však na základě monitoringu, obdržení dat od členů Mezirezortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodování s lidmi, partnerů v zahraničí či českých zastupitelských úřadů v cizině, usuzovat, že problematika obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování potažmo pracovního vykořisťování samotného, je stále tématem srovnatelně aktuálním.
- Lze konstatovat, že způsoby páchaní trestné činnosti obchodování s lidmi v oblasti **sexuálního vykořisťování** v průběhu roku 2014 zásadně nezměnily ve srovnání

⁴ Plné znění zprávy viz http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/docs/20141017_working_paper_on_statistics_on_trafficking_in_human_beings_en.pdf.

s předchozím rokem. Vedle subtilních forem donucení jsou stále evidovány případy, kdy pachatelé využívali vyhrožování, fyzického napadání jako způsobu donucení. Oběti byly také nuceny užívat omamné a psychotropní látky, čímž byla pachateli zajištěna jejich poslušnost. Také platí, že se tato trestná činnost týká velmi často osob pocházejících ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, a to jak na straně obětí, tak pachatelů.

- Z hlediska dlouhodobé poptávky i nabídky je regionální výskyt **sexuálního vykořisťování** velmi blízký oblastem, kde se daří i prostituci dobrovolné (viz níže). Významné jsou tedy příhraniční regiony s Německem a Rakouskem, dále pak hlavní město Praha. V příhraničních oblastech Jihočeského kraje, v nichž byla zjevná pouliční prostituce, zejména oblast Dolního Dvořiště, Kaplic, Českých Velenic a Strážného byl zaznamenán markantní meziroční úbytek dívek provozujících tuto formu prostituci. Přesto však tato oblast představuje nadále značná rizika bezpečnostní, zdravotní a sociální. Z kriminálního hlediska se jednalo o projevy organizovaných skupin osob, původem zejména ze sociálně vyloučených lokalit, s nimiž úzce souvisel i obchod s omamnými a psychotropními látkami, s jejichž pomocí docházelo v řadě případů k vyvolání stavu závislosti.
- V případech obchodování s lidmi za účelem užití k **nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování**, byl typickým způsobem páchaní model z předchozích let. Pod záminkou práce s dobrým výdělkem byli lidé zjednáváni k pracovnímu uplatnění v ČR prostřednictvím nabídky konkrétních pracovních míst ve svých domovských státech. Tuto činnost prováděly organizované skupiny, které vystupovaly jako legální agentury práce, případně právnické osoby, mající povolení ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí ke zprostředkování práce. Prováděná šetření potvrdila, že po příjezdu vykonávali podřadnou práci, většinou fyzicky náročnou, za minimální nebo žádný plat. Byla vytvářena závislost na zaměstnavateli nebo pracovní agentuře nevyplácením celé mzdy (tzv. „dluhová závislost“), strachem ze ztráty zaměstnání, docházelo ke zneužití celkově nevýhodného postavení dělníků spočívajícího v jazykové bariéře, neznalosti právního prostředí a nedostatku finančních prostředků, tedy ke zneužívání tzv. „zranitelného postavení“ obětí obchodování s lidmi. Osoby podezřelé z páchaní výše uvedené trestné činnosti využívají rovněž nepřehlednosti legislativy při zaměstnávání cizinců a nesnadného prokazování spáchaných deliktů (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí).
- Dle údajů evidovaných v ČR i VB ze strany National Crime Agency (dále také „NCA“)⁵ dochází k nárůstu počtu občanů ČR obchodovaných do **Velké Británie**, a to zejména za účelem pracovního vykořisťování. Obchodované osoby často pocházejí ze sociálně vyloučených lokalit a pachatelé zneužívají jejich neznalosti jazyka a prostředí. V této souvislosti byly zjišťovány informace o náboru bezdomovců a dalších sociálně slabých jedinců k práci, vykonávané na území Velké Británie. Jednáním podezřelých však často nebyly naplněny všechny znaky skutkové podstaty obchodování s lidmi, zejména pak skutkový děj znaky „použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužíváje omylu, tísně nebo závislosti“, protože se na budoucí podmínky práce a ubytování ve Velké Británii předem neinformovali ani u podezřelých, ani nikde jinde a životní podmínky, ve kterých zde v ČR žili, byly jejich

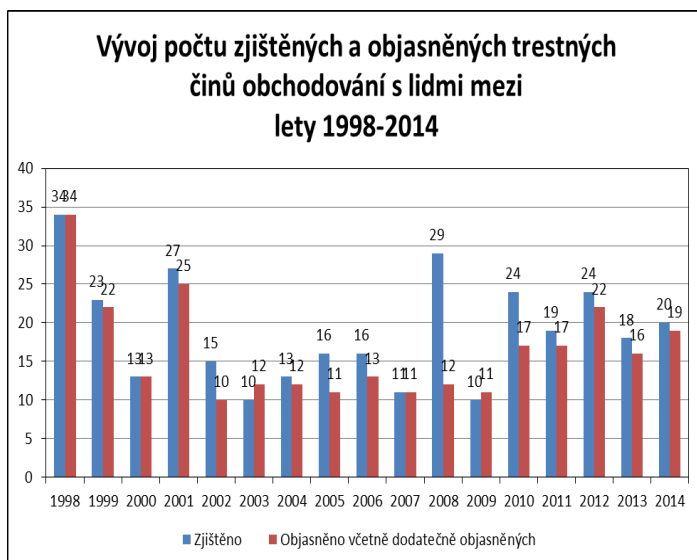
⁵ NCA je britským policejním orgánem věnujícím se boji proti závažné a organizované kriminalitě s národním i mezinárodním dosahem. Více viz <http://www.nationalcrimeagency.gov.uk/>.

životním standardem již delší dobu a odjezdem do Velké Británie tedy neřešili žádnou aktuálně nastalou tíseň. Jedná se o pokračující trend, kdy současně dochází na území Velké Británie ke zneužívání sociálních dávek a k úvěrovým podvodům. V této oblasti nelegálních aktivit a trestné činnosti byly jako pachatelé potvrzeny osoby především ze sociálně vyloučených lokalit z ČR a SR.

- **Pracovníci Velvyslanectví České republiky v Londýně** dále reportují, že české oběti byly vyhledávány v ČR osobním kontaktem před organizacemi poskytující sociální služby, ubytovny pro sociálně slabé, hernami apod. Tyto osoby byly následně převezeny autem do UK, nebo jim byla zakoupena jízdenka na autobus či letenka. Ve většině případů byly ubytovány u organizátorů této trestné činnosti, případně v jimi pronajímaných bytech či domech. V řadě případů pracovaly načerno, tj. bez toho, aby byly formálně registrovány k odvodu zdravotního a sociálního pojištění, případně aby odváděly daně z příjmu. Za svou práci obvykle dostávaly pouze zlomek vydělaných peněz, zbytek si ponechávali samotní organizátoři. Od svých zaměstnavatelů tyto osoby odešly pro nepřijatelné pracovní poměry, příp. poté, co se jich zaměstnavatelé snažili po ukončení pracovních příležitostí zbavit.
- Z hlediska **regionálního rozčlenění** případů obchodování s lidmi (dále také „OSL“), respektive území krajských ředitelství PČR – KŘP, se jedná o trestný čin, jehož páchaní není registrováno ve stejné intenzitě ve všech krajích, stejně tak jako počet pachatelů, který se na trestné činnosti podílí. Dlouhodobě jsou na první pohled co do počtu stíhaných osob výraznými kraji Ústí nad Labem a Jihočeský kraj.
- Nejvíce **obětí** bylo evidováno v Královéhradeckém kraji, 7 obětí v Libereckém a Plzeňském kraji, 6 ve Středočeském kraji, 3 oběti byly identifikovány ve Zlínském kraji, 2 oběti byly identifikovány v Praze a Ústeckém kraji a po 1 oběti bylo identifikováno v Moravskoslezském kraji, v Olomouckém kraji a kraji Vysočina.
- Statistiky Evropské unie vydávané EUROSTATem, jakožto i statistiky evidované v ČR vykazují narůstající trend obchodování **občanů EU**, přičemž zároveň je zaznamenáván pokles obchodovaných osob původem z tzv. třetích zemí.
- Dle zpráv **Nejvyššího státního zastupitelství** z let 2009 až 2013 je patrné, že trestný čin obchodování s lidmi zůstává i nadále v popředí zájmu orgánů činných v trestním řízení. Obtížné je však prokázat zejména vědomost obchodovaných osob o budoucích podmínkách své existence v místě určení. Zřejmě více než u jiných typů kriminality je tu možno hovořit o důkazní nouzi, ať už na počátku samotného trestního řízení (či těsně před jeho „spuštěním“) nebo na jeho výsledném konci. Ohledně obchodování s lidmi, a to popřípadě i za účelem pracovního vykořisťování, je třeba uvést, že počet stíhaných i obžalovaných osob pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku) nadále zůstává velice nízký. Příčiny tohoto stavu tkví v tom, že velká část trestné činnosti zůstává latentní, přetrvávají problémy s prokazováním této formy kriminality, je obtížné nalézt dostatečně věrohodné svědky i zajistit další potřebné důkazy.
- Dle údajů **Ministerstva spravedlnosti** lze jednoznačně poukázat na skutečnost, že poměr nepodmíněně odsouzených vůči podmíněně odsouzeným se mění – soudy přistupují častěji k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody.

3. KRIMINÁLNÍ STATISTIKY

3.1 Počet zjištěných trestných činů

Za posledních šestnáct let se pohybuje počet jak **zjištěných**⁶, tak **objasněných trestných činů** obchodování s lidmi v řádu desítek. Ze statistických údajů vyplývá, že zatímco po roce 2000 došlo k útlumu, od roku 2010 dochází k nárůstu jak zjištěných, tak objasněných trestných činů.

Tento nárůst lze částečně přičíst i novému trestnímu zákoníku platnému od roku 2010. Dalším faktorem, který má na situaci v oblasti OSL vliv, je zhoršování socioekonomické či bezpečnostní situace v zemích původu obětí.

V roce 2014 bylo v České republice zjištěno **20 případů** trestného činu obchodování s lidmi, z toho bylo objasněno 14 případů a 5 případů bylo objasněno dodatečně. Policejní orgány tedy objasnily 19 případů.

Zajímavostí také je, že podnět k trestnímu řízení, tedy informace významné pro trestní řízení, nebo zásadní informace, na jejímž základě bylo zahájeno řízení, podali v roce 2014 kromě policejních útvarů v pěti případech (2013: 4 osoby) občané.

3.2. Pachatelé v trestním řízení

PČR bylo v roce 2014 vyšetřováno celkem 16 osob, z toho 8 žen a 8 mužů (celkem 3 cizinci). Z těchto 16 osob se jednalo o 6 recidivistů. Většina pachatelů spadala do věkové hranice 30 let a výše (8 osob), ve věkové skupině 15-18 let se nachází 3 osoby a ve věkové skupině 18-30 let se nachází 4 osoby. *Vývoj počtu vyšetřovaných osob viz Tabulková a grafická část.*

Dle údajů evidovaných **Nejvyšším státním zastupitelstvím** bylo podle předběžných údajů v roce 2014 zaznamenáno **32 trestných činů; 25 osob stíhaných a 25 osob obžalovaných**. *Vývoj počtu obžalovaných viz Tabulková a grafická část.*

Dle dat **Ministerstva spravedlnosti ČR** (dále také „MS“) bylo v roce 2014 odsouzeno celkem **6 osob** pro trestný čin obchodování s lidmi. Všechny 6 **odsouzených** osob bylo odsouzeno za **sexuální** vykořisťování. Z hlediska státní příslušnosti byli všichni odsouzení v roce 2014 občany ČR. Ve vztahu k pohlaví odsouzených se jednalo o 5 mužů a 1 ženu. *Vývoj počtu odsouzených osob viz Tabulková a grafická část.* Dle údajů Ministerstva spravedlnosti lze vysledovat od mezidobí 2006-2009 nárůst počtu odsouzených, což potvrdil i výraznější výkyv v podobě nárůstu roku 2011, obdobně jako v roce 2013. V roce 2014 však dochází k poměrně významnému poklesu pravomocně odsouzených osob.

⁶ Zjištěné trestné činy představují pojem z kriminálních statistik: znamená to, že byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, byla stanovena trestně-právní kvalifikace a zahájeny úkony v trestním řízení

3.2.1 Pachatelé OSL v zahraničí

Zdroje informací o českých obětech i pachatelích obchodování s lidmi v zahraničí nelze označit jako komplexní. Informace na následujících stránkách tvoří výběr z údajů poskytnutých prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí (dále jen „MZV“) od zastupitelských úřadů ČR v zahraničí (dále jen „ZÚ“), od Policie ČR (dále jen „PČR“), MV či z informací získaných od zahraničních orgánů činných v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“), partnerů v rámci bilaterální komunikace nebo pravidelných jednání národních zpravodajů a ekvivalentních mechanismů popř. jiných setkání. Je důležité brát v potaz fakt, že se jedná o poznatky různé povahy, tedy i o případy, které nakonec nemusely být jako obchodování s lidmi dále řešeny příslušnými OČTŘ.

ZÚ v zahraničí se s případy podezření na obchod s lidmi setkávají zpravidla v rámci vlastní činnosti při výkonu konzulárních funkcí. Nejčastější formou pomoci, kterou ZÚ postiženému občanovi ČR zajišťují (na základě jeho žádosti) je pomoc v nouzi, asistence při jednání s místními úřady a vystavení náhradního cestovního dokladu k návratu do ČR. Zjištěné případy obchodování s lidmi, případně podezření na obchodování s lidmi, jsou obvykle řešeny v kooperaci s ostatními složkami mezinárodní policejní spolupráce. Pokud jsou ZÚ příslušnými úřady státní správy přijímacího státu informovány o případech vykazujících znaky obchodování s lidmi, jsou takovéto informace neprodleně předávány dále příslušným úřadům ČR, včetně MV.

Velká Británie, respektive NCA, počty českých občanů, kteří se podíleli na této trestné činnosti, nemá k dispozici. ZÚ Londýn v r. 2014 evidoval 10 českých občanů zadržovaných v souvislosti s obviněním z obchodu s lidmi. Z nich bylo 8 zadrženo ve městě Plymouth v případě, o němž referovala i česká média. Ve všech případech, kdy se ZÚ Londýn s obchodem s lidmi v UK setkal, byli oběťmi za pachatele označeni čeští občané ze sociálně vyloučených lokalit, kteří v UK dlouhodobě pobývají. Obvykle šlo o rodinné gangy, jejichž členové žili jak v UK, tak v ČR.

Ve **Španělsku** je evidován jeden případ zadržené občanky ČR ve věku 37 let, jež byla zadržena kvůli podezření na obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování.

3.3 Rozdělení dle forem obchodování s lidmi

3.3.1 Sexuální vykořisťování

Všech 16 vyšetřovaných osob bylo vyšetřováno za obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. 15 pachatelů bylo stíháno za sexuální vykořisťování osob mladších 18 let. Ve všech odsouzených případech v roce 2014 se jednalo o obchodování s lidmi ve formě sexuálního vykořisťování.

V předchozím roce 2013 byl Odborem obecné kriminality KŘP Libereckého kraje vyšetřován jeden případ obchodování s lidmi. Vyšetřování bylo ukončeno v roce 2014. Jednalo se o podezření, že mladistvá nabídla svým spolužačkám ze Středního odborného učiliště nábytkářského a SOŠ, možnost finančního výdělků sexuálním stykem s cizími muži, které sama následně kontaktovala a zprostředkovala těmto dívkám. Poté co došlo k uskutečnění sexuálního kontaktu, převzala si od dívek polovinu finanční částky obdržené od mužů za sexuální služby. Provedeným šetřením byly ustanoveny dvě mladistvé poškozené dívky. Ve věci byla obviněna mladistvá pro provinění obchodování s lidmi podle ust. § 168 odst. 1 písm. a) odst. 3 písm. d) trestního zákoníku. Dne 05. 03. 2014 byl ve věci podán návrh na podání obžaloby pro uvedené provinění obchodování s lidmi podle ust. § 168 odst. 1 písm. a) odst. 3 písm. d) trestního zákoníku. Obžaloba byla Krajským státním zástupcem podána dne 05. 04. 2014 pro výše uvedený trestný čin. Výsledek soudního řízení nám není v současné době znám.

3.3.2 Pracovní vykořisťování

V roce 2014 nebyl odsouzen žádný případ obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, ve statistikách stíhaných pachatelů takový případ také nefiguruje.

Kontrolní a související činnost v gesci MPSV

Pracovní vykořisťování může úzce souviset se špatnými pracovními podmínkami, či s fenoménem nelegálního zaměstnávání. Z tohoto důvodu je důležitý také monitoring ze strany inspektorátů práce, které tyto případy mohou odhalovat, jelikož jsou profesionály v tzv. první linii, což vyplývá také ze směrnice 2011/36/EU.

Připomeňme, že od 1. 1. 2012 převzal **Státní úřad inspekce práce** (dále jen „SÚIP“) od Úřadu práce ČR kontrolní činnost v oblasti dodržování ustanovení zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o zaměstnanosti“). Kromě svých dosavadních pravomocí vykonává od roku 2012 SÚIP i kontrolní činnost v oblasti, která upravuje mimo jiné podmínky výkonu práce zahraničními občany na území ČR.

V roce 2014 vykonával SÚIP, resp. jeho oblastní inspektoráty, **kontroly v oblasti dodržování ustanovení zákona o zaměstnanosti** včetně těch, která upravují podmínky výkonu práce zahraničními občany na území ČR.

Obdobně jako v letech 2012, 2013, také v roce 2014 probíhala kontrolní činnost SÚIP zaměřená na **odhalování a potírání nelegální práce** v rámci projektu financovaného z Evropského sociálního fondu „**Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR**“, který je financován v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Po dvou letech intenzivní plošné kontrolní činnosti (více než 35 000 kontrol v letech 2012 a 2013) směřuje – v souladu se zadáním projektu - od roku 2014 trend kontrolní činnosti jako celku k cílené, účelné a efektivní kontrole; důraz je kladen na výběr subjektů ke kontrole a jejich monitoring před kontrolou.

V rámci hlavního úkolu „Kontrola nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců“ byly v průběhu roku 2014 realizovány tři celostátní mimořádné kontrolní akce, zaměřené na: zaměstnavatele provozující sběrný druhotných surovin, zaměstnavatele provozující svou činnost v rozsáhlých objektech a v objektech s pracovišti více zaměstnavatelů a na vánoční trhy. Nadto každý oblastní inspektorát práce zrealizoval nejméně jednu regionální mimořádnou kontrolní akci v každém čtvrtletí.

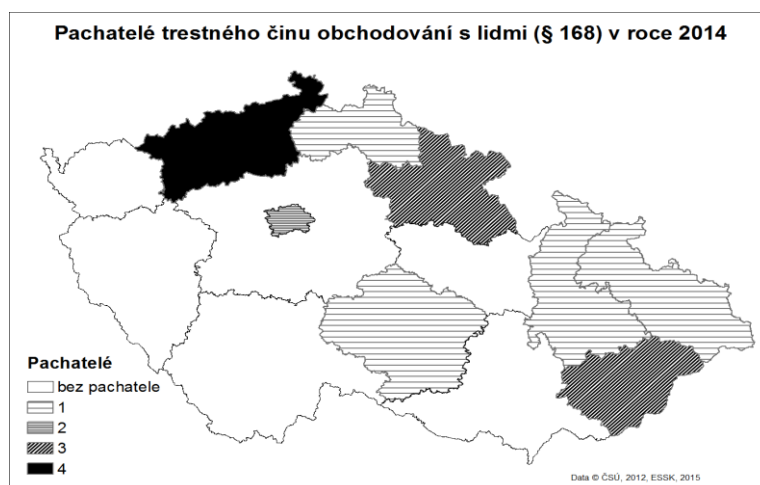
Kontroly probíhaly ve spolupráci s dalšími orgány a institucemi - se Službou cizinecké policie, PČR, celní správou, Úřadem práce ČR, Českou správou sociálního zabezpečení. V doporučených případech předávaly kontrolní týmy SÚIP výsledky své činnosti i dalším orgánům - rejstříkovým soudům, živnostenským úřadům nebo finančním úřadům.

SÚIP v roce 2014 provedl celkem 15 081 kontrol v oblasti dodržování ustanovení **zákonu o zaměstnanosti** zaměřených na nelegální zaměstnávání. Při kontrolách zaměřených na odhalování nelegální práce bylo zjištěno nelegální zaměstnávání u 636 kontrol. Z celkového počtu 1 847 zjištěných **nelegálně zaměstnaných osob** se v 1 116 případech jednalo o občany ČR. V 558 případech se jednalo o cizince ze třetích zemí.

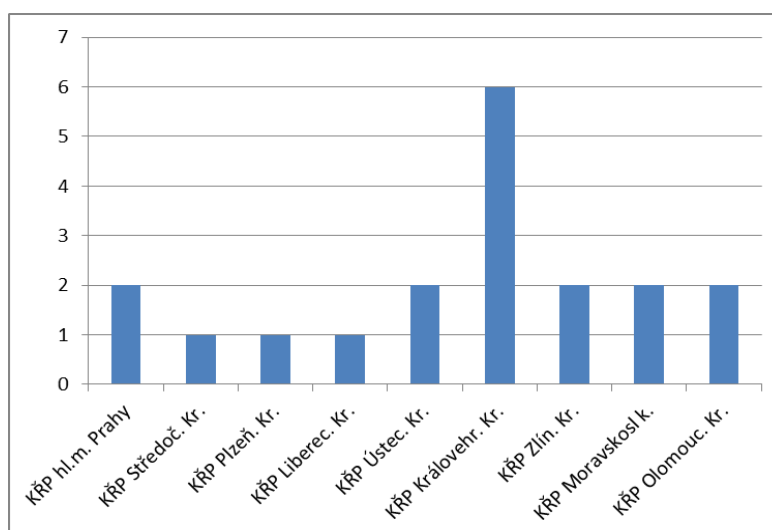
Počty cizinců ze třetích zemí zjištěných při nelegální práci kontrolami v roce 2014 oproti roku 2013 o něco poklesly, a to i v jednotlivých skupinách dle státní příslušnosti. Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Ukrajiny (305 osob) a Vietnamu (95 osob), Cizinci ze třetích zemí v roce 2014 nejčastěji nelegálně pracovali v odvětvích Stravování a pohostinství (106 osob) a Specializované stavební činnosti (59 osob).

V roce 2014 uložil SÚIP celkem **178 pokut** za umožnění výkonu nelegální práce v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním cizinců ze třetích zemí v celkové výši 60 221 000 Kč.

3.4 Regionální aspekt případů obchodování s lidmi

Počty rozpracovaných případů obchodování s lidmi jednotlivými KŘP za rok 2014

3.5 Oběti obchodování s lidmi

- **Česká republika jako země cílová**

3.5.1 Oběti v trestním řízení

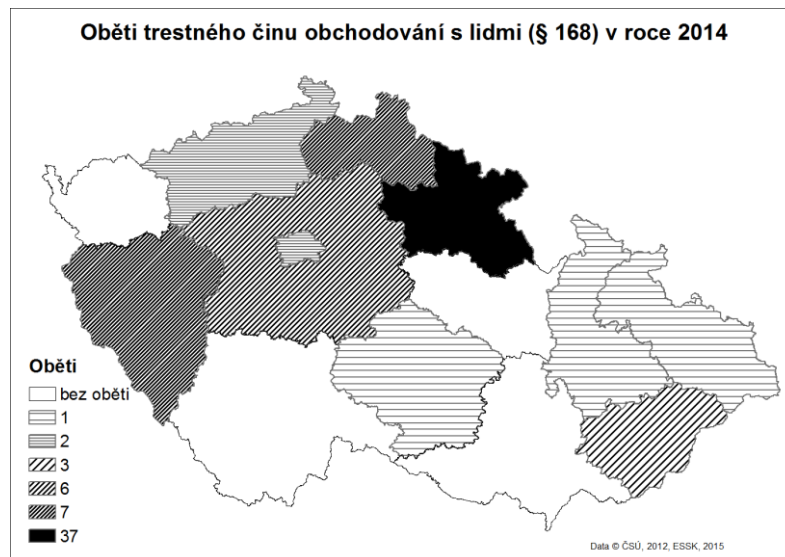
V této podkapitole uváděné informace o obětech trestné činnosti vycházejí z velké části z Evidenčně statistického systému kriminality. Je důležité zdůraznit, že termín obětí nepředstavuje totéž co poškozený dle trestněprávní úpravy, ale jedná se o kategorii vytvořenou pro účely policejních statistik⁷.

Dle policejních statistik bylo v roce 2014 identifikováno **celkem 67 obětí** obchodování s lidmi, z tohoto počtu bylo 12 obětí identifikováno **individuálně** a 55 ve

⁷ Obětí se vykazují u násilné, mravnostní a vybrané majetkové kriminality (př. kapesní krádež).

skupinách. U 3 obětí se jednalo o obchod s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, ve zbytku případů o vykořisťování sexuální.

Jak naznačuje mapa níže, nejvíce obětí bylo evidováno v Královéhradeckém kraji, 7 obětí v Libereckém i v Plzeňském kraji, 6 obětí ve Středočeském kraji, 3 oběti byly identifikovány ve Zlínském kraji, 2 oběti byly identifikovány v Praze a v Ústeckém kraji a 1 oběť byla identifikována v kraji Moravskoslezském, v Olomouckém a v kraji Vysočina.

3.5.2 Pravděpodobné oběti

V rámci **Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV⁸**, jež je určen pro oběti obchodování s lidmi starší 18 let, tzn. pro občany EU obchodované na území České republiky, pro občany třetí země obchodované na území České republiky a pro občany České republiky obchodované na území České republiky, ve zvláštních případech i v zahraničí, byla v roce 2014 specializovanou nevládní organizací⁹ zajištěna krizová pomoc pro 5 skupin o celkovém počtu 43 potenciálních obětí. Z tohoto počtu nabídku účasti v Programu dobrovolně přijalo celkem 38 obětí. Největší skupinu tvořilo 14 potenciálních obětí. Z tohoto počtu nabídku vstupu do Programu dobrovolně přijalo celkem 38 obětí.

V roce 2014 bylo do Programu zařazeno celkem **43 obětí**. Jednalo o 39 obětí původem z Rumunska, 2 oběti pocházely z Bulharska, 1 oběť ze Slovenské republiky a 1 oběť z České republiky. Celkem bylo od roku 2003 zařazeno do Programu **186 obětí** obchodování s lidmi.

Tabulka za roky 2003 – 2014 s počty obětí zařazených do Programu dle země původu viz *Tabulková a grafická část*.

Ze statistik Programu za uplynulá období vyplývá, že nejčastějšími **formami** obchodování s lidmi na území České republiky je obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a obchodování s lidmi za účelem pracovní vykořisťování. Ostatní formy obchodování s lidmi nebyly statisticky v Programu zaznamenány.

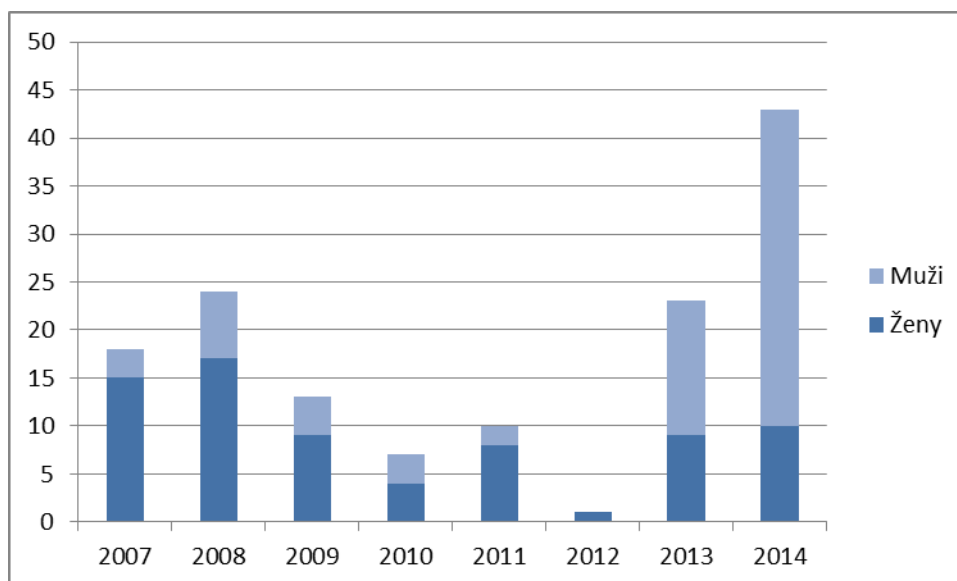
Všechny do Programu zařazené oběti v roce 2014 souhlasily s **předáním podnětů** na prošetření jejich případů na příslušný útvar Policie ČR. Těmto obětem byly poskytnuty převážně tyto služby v Programu – ubytování, psychosociální služby, právní asistence a

⁸ Více o Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV najdete na stránkách MV <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-pomoc-obetem.aspx>.

⁹ Specializovaná nevládní organizace, se kterou má MV uzavřenou smlouvu o poskytování služeb. Z bezpečnostních důvodů nesdělujeme název organizace.

program dobrovolných návratů. Z hlediska **genderu** převažovali muži ve věkové kategorii 24 - 40 let. Většina z nich přijela do České republiky za sezónními pracemi v zemědělství.

Rozdělení obětí dle genderu za období 2007 – 2014

Prostřednictvím **Programu dobrovolných návratů**, který je součástí Programu, bylo realizováno v roce 2014 celkem **30** dobrovolných návratů (28 zpět do země původu a 2 pro občany ČR zpět do ČR). Celkem bylo od roku 2003 realizováno **93** dobrovolných návratů, z toho 21 zpět do České republiky.

V roce 2014 byla podána na MV ČR jedna **žádost o trvalý pobyt** pro oběť zařazenou v Programu. Žádost byla kladně posouzena a oběť zařazená v Programu převzala rozhodnutí o vydání povolení k trvalému pobytu.

Organizace La Strada v roce 2014 poskytla ambulantní či pobytové sociální služby celkem **115 klientům a klientkám**. Z tohoto počtu využívalo **komplex sociálních služeb 76 osob**. **Kontaktní sociální poradenství** bylo poskytnuto **39 klientům/klientkám**, kteří se převážně setkali s pracovním vykořisťováním či se ocitli v situaci blízké obchodování a vykořisťování. V porovnání s rokem 2013 se jedná o **nárůst klientely** přibližně o 29% (v roce 2013 spolupracovalo s organizací celkem 89 osob).

Diakonie pobytovou službu začala poskytovat služby také párům a samostatným ženám a celkově byla poskytnuta **57 osobám**. Šlo o 11 žen a 46 mužů, průměrný věk je 34,6 let. Nejvíce osob bylo z Rumunska (39) dále pak z Bulharska (10), Moldávie (2), Arménie (1), Mongolska (1), Slovenska (1), služeb využili také občani České republiky (3). 2 muži české národnosti byli identifikováni jako oběti obchodu s lidmi ve Velké Británii. Z celkového počtu osob (57) osob se jednalo v 51 případech o vykořisťující práci spojenou s nevyplacením mzdy, 2 osoby byly za účelem obchodování převezeny do Velké Británie, 4 osoby byly identifikovány jako ohrožené těmito jevy, protože do ČR přicestovaly na základě ústní dohody o zprostředkování práce, ale po příjezdu do ČR je již nikdo nekontaktoval, zůstaly tedy na území ČR bez prostředků a ihned po příjezdu požádaly o pomoc naší služby. Statistiky k dlouhodobému vývoji viz *Tabulková a grafická část*.

Arcidiecézní charita Praha, Projekt Magdala reportuje jednu pravděpodobnou oběť OSL. Jednalo se o 1 muže české národnosti za účelem pracovního vykořisťování, jež byl odkázán na služby organizace Diakonie.

- **Česká republika jako země zdrojová**

Z hlediska původu obětí obchodovaných na území ČR, byla identifikována především Velká Británie, dále pak Spolková republika Německo, Nizozemsko, či Slovinsko.

Pracovní vykořisťování

Z pohledu cílových zemí pro občany ČR, v posledních letech byl zaznamenán nárůst počtu obětí obchodovaných do **Velké Británie**. Dle informací poskytnutých nově zřízenou ústřední britskou institucí koordinující boj s vážným a organizovaným zločinem NCA je Česká republika z hlediska obchodování s lidmi v UK stále primárně zemí zdrojovou. NCA eviduje za rok 2014 celkem 42 osob (v r. 2013 to bylo 32 osob) z ČR, které byly zařazeny do služeb místního National Referral Mechanism (NRM)¹⁰. Oproti předcházejícímu roku byl zaznamenán nárůst o 31 %.

I nadále je sledován trend nábory osob bez domova a dalších sociálně slabých jedinců k práci vykonávané na území Velké Británie. Dle informací Úřadu na potírání závažného organizovaného zločinu NCA, bylo pracovní vykořisťováno 31 osob, z nichž některé byly vykořisťovány v domácnosti. Mezi oběťmi pracovního vykořisťování převládají muži ve věku 21-30 let. Podrobná tabulka viz *Tabulková a grafická část*. Ačkoli registrované počty obětí OSL z ČR nedosahují vysokých čísel, dle informací NCA i ÚOOZ SKPV je vysoce pravděpodobné, že problém bude rozsáhlejší. Problematická je typická latentnost OSL a také identifikace a reportování obětí na území VB.

Sexuální vykořisťování

Velká Británie dle NCA reportuje, že v 8 identifikovaných případech se jednalo o sexuální vykořisťování žen původem z ČR, z toho v jednom případě nezletilé. Mezi oběťmi sexuálního vykořisťování převládají ženy ve věku 30-40 let. Pracovníci ZÚ v Londýně se celkově setkali s případy 38 osob, které se dle názoru ZÚ staly obětí obchodu s lidmi. Ve 2 případech se jednalo o účelový sňatek spojený s následným sexuálním vykořisťováním.

Ve **Slovinsku** dle údajů, které ZÚ ČR v Lublani poskytlo Generální ředitelství policie Slovinské republiky, zaznamenaly slovinské úřady v roce 2014 případ čtyř českých občanek, které byly ve Slovinsku nuceny k prostituci. Dle Slovinské policie byl věk výše uvedených českých občanek 21, 22, 26 a 32 let. Ani jedna z obětí, ani slovinské orgány ZÚ nekontaktovaly se žádostí o pomoc či asistenci.

Dle sdělení ZÚ Haag registruje **nizozemská** nezisková organizace Comensha (Coördinatiecentrum Mensenhandel – Koordinační centrum obchodu s lidmi) za rok 2014 4 ženy s českým občanstvím. Jedná se o ženy starší 18 let, působící v prostituci.

3.6 Oběti obchodování s lidmi a sociální služby

Systém sociálních služeb v České republice je upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím jednotlivých druhů sociálních služeb, podmínky

¹⁰ NRM je procedura, v jejímž průběhu je vyhodnoceno, zda se postižená osoba skutečně stala obětí obchodu s lidmi v UK. V případě, že tomu tak je, vztahuje se na ní 45 denní ochranná lhůta, po kterou je jí poskytnuto ubytování a nezbytná zdravotní a psychologická pomoc. Následné kroky závisejí především na rozhodnutí postižené osoby. Mohou zahrnovat návrat do země původu, případně spolupráci s vyšetřujícími složkami.

nároku na výplatu příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb¹¹ atd.

Podle zákona o sociálních službách je možné poskytovat sociální služby jen na základě registrace u místně příslušného krajského úřadu. Seznam registrovaných poskytovatelů sociálních služeb je veřejně přístupný v registru poskytovatelů sociálních služeb (dále jen registr) na webové adrese <http://iregistr.mpsv.cz/socreg/>.

Vzhledem k tomu, že v datových aplikacích MPSV se nezjišťuje reálné zastoupení obětí obchodování s lidmi jako klientů sociálních služeb, nelze v současné době uspokojivě určit ani jejich souhrnný počet. Fakt, že výše zmíněný počet organizací uvádí jako převažující cílovou skupinu právě oběti obchodování s lidmi, ovšem nikterak nevyovídá o jejich reálném zastoupení v konkrétní službě. V této souvislosti je ovšem nutné zdůraznit, že u **většiny výše uvedených služeb tvoří oběti obchodování s lidmi** v celkovém počtu klientů pouze **marginální část**.

Lze ovšem konstatovat, že v roce 2014 bylo souhrnně **121 služeb** připraveno na příjem obětí obchodování s lidmi.

Druhy služeb s cílovou skupinou „oběti obchodování s lidmi“ 2014	
Druh služby	počet
odborné sociální poradenství	54
telefonická krizová pomoc	25
sociální rehabilitace	2
terénní programy	20
azylové domy	10
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
krizová pomoc	6
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
CELKEM	121

3.7 Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území

OAMP jako správní orgán v rámci vedené statistiky nerozlišuje statut oběti trestného činu obchodování s lidmi v intencích trestně právní normy, neboť tato skutečnost je pro potřeby správního řízení irelevantní. Dále je též nutné opakovaně upozornit na skutečnost, že níže uvedený přehled není směrodatný pro jednoznačné rozlišení počtu svědků – „osob obchodovaných“ a počtu svědků „osob, kterým bylo napomoženo k nedovolenému přistěhovalectví“, neboť se tyto statuty mohou v závislostech na okolnostech případu prolínat. Totéž platí pro další kategorii oprávněných osob, o kterou bylo ustanovení § 42e rozšířeno k 1. 1. 2011, a sice cizinců, jejichž spolupráce s OČTŘ je významná pro předejití, odhalení nebo vyšetřování zločinu, nebo jiného úmyslného trestného činu, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva.

¹¹ Sociální služby zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.

Správní řízení vedená v roce 2014 - celkem 23			
ve věci udělení povolení k pobytu	2	uděleno	2
		zastaveno	0
ve věci prodloužení povolení k pobytu	19	prodlouženo	18
		zamítnuto	1
ve věci zrušení povolení k pobytu	2	zrušeno	0
		zastaveno	2

Z celkového uvedeného počtu bylo správní řízení vedeno v 9 případech se státními příslušníky Vietnamu, dále 6 občanů Nigerie, 3 Ukrajiny, 2 Hondurasu, Alžírsku a v 1 případě se státním příslušníkem Srbska. Z uvedeného celkového počtu 23 řízení bylo 12 řízení vedeno se ženami a 11 s muži.

3.8 Případy obchodování s lidmi a finanční šetření

Dle informací ÚOOZ je oblast finančního šetření v rámci trestního řízení na úseku obchodování s lidmi srovnatelná s předchozím obdobím. Dohledání výnosů z trestné činnosti je problematické v důsledku jednání a chování pachatelů. Naprostá většina podezřelých - pachatelů této trestné činnosti využívá hotovostních finančních operací, nevyužívá bezhotovostních operací prostřednictvím bankovních převodů a služeb. Fakticky je pak v těchto případech následně zajištěn vyšší objem finančních prostředků v hotovosti zejména při domovních prohlídkách, než za pomoci dalších zajišťovacích institutů dle příslušných ustanovení trestního řádu (nejčastěji jde o zajištění finančních prostředků na účtu banky).

Dle informačního systému Evidence trestního řízení bylo **v jednotlivých krajích** zajištěno celkem **6 883 591 Kč**. Nejvíce bylo zajištěno v Moravskoslezském kraji, a to v objemu 6 073 588 Kč. Jedná se o zajištěné hodnoty u trestných činů obchodování s lidmi a kuplířství, u kterých byly zahájeny úkony v trestním řízení v období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014. Celkově bylo za rok 2014 zahájeno **17** finančních šetření a 9 finančních šetření bylo ukončeno.

4. SOUVISEJÍCÍ TRESTNÁ ČINNOST A DOPROVODNÉ JEVY

4.1 Situace v oblasti prostituce

Jelikož obchod s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování úzce souvisí s výskytem prostituce, dlouhodobě se zabýváme i monitoringem tohoto jevu. V této souvislosti je sledován vývoj v oblasti trestného činu kuplířství.

Monitoring situace na prostituční scéně v ČR vychází z několika zdrojů, a to zejména z reportovaných poznatků PČR a obecní policie a neopomenutelnou roli zde zastává také organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, o. s. (dále také R-R).

Dle informací poskytnutých PČR oblast prostituce nezaznamenala podstatné změny. I v roce 2014 bylo typickou formou poskytování sexuálních služeb v prostředí nočních

erotických klubů, poskytování sexuálních služeb v tzv. „privátech“, popř. eskortní servis. Pouliční prostituce je dlouhodobě na ústupu.

Zjištěné skutečnosti PČR rovněž potvrzují informace, že v důsledku velkého množství osob poskytujících sexuální služby se jedná téměř ve všech případech o prostituci dobrovolnou. Z prováděných šetření je zřejmé, že prostituci se věnuje široká škála osob ve smyslu sociálních, věkových a vzdělanostních vrstev. V uplynulém roce byly v rámci prováděných kontrolních akcí zjišťovány jako prostitutky převážně ženy české a slovenské státní příslušnosti.

V oblasti dobrovolné prostituce, tedy konsenzuálního poskytování sexuálních služeb za úplatu, **Rozkoš bez rizika** zaznamenala v rámci svého terénního programu oproti PČR větší národnostní rozmanitost cílové skupiny oproti loňskému roku. V terénním programu nejčastěji jednalo o osoby české národnosti (366 osob). Další nejčastější národností byla národnost nigerijská (36 osob), rumunská (25 osob), slovenská (23 osob) a bulharská (14 osob). Pracovníci R-R se však také setkali s národností běloruskou, kazachstánskou, maďarskou, italskou či korejskou. V poradenském centru byla organizace opět nejčastěji v kontaktu s osobami české národnosti (328 osob). Další nejčastější národností byla národnost slovenská (16 osob), nigerijská (10 osob), ukrajinská (9 osob) a ruská (5 osob). Pracovníci R-R se však také setkali s národností běloruskou, maďarskou, estonskou či chorvatskou. R-R se nesešla v uplynulém roce s dětskou prostitucí, tedy s prostituujícími ve věku do 18 let.

Dle odhadů R-R se v ČR **nabízí k prostituci 10 000 až 13 000 žen**. Data PČR i R-R se shodují při konstatování, že velké množství osob se aktivně nabízí jako „příležitostné“ prostituující a reaguje na nabídku práce v erotice, prezentovanou v tiskovinách nebo na internetu.

4.1.1 Formy poskytování sexuálních služeb dle jednotlivých krajů

Pouliční prostituce

Jak již bylo výše uvedeno, pouliční prostituce je dlouhodobě na ústupu. Vyskytuje se již jen ve specifických lokalitách. Níže je uveden seznam lokalit, kde byl R-R identifikován výskyt této formy prostituce.

Praha: Karlovo náměstí a v přilehlé Myslíkově ulici a na Václavském náměstí

Středočeský kraj: parkoviště v Rudné u Prahy.

Teplícko: Dubí, Teplice, Bílina.

Liberecký kraj: oblast Šluknovského výběžku.

Ústecko, Děčínsko: Ústí nad Labem – Předlice.

Jihočeský kraj: Dolní Dvořiště, Č. Velenice.

Moravskoslezský kraj: Těšínsko.

Kraj Vysočina: Pávov.

Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj a Zlínský kraj: Brno.

Dle informací PČR se stále jeví jako neúčinné a neefektivní regulační snahy Magistrátu hl.m. Prahy: Obecně závazná vyhláška hl. m. Prahy č. 20/2007, na ochranu veřejného pořádku v souvislosti s nabízením sexuálních služeb, Obecně závazná vyhláška hl. m. Prahy č. 11/2005, kterou se stanoví zákaz nabízení erotických vystoupení nebo erotických služeb, Nařízení hl. m. Prahy č. 26/2005, kterým se na území Pražské památkové rezervace (viz. Nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze), zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu. Uvedené nařízení bylo, novelizováno Nařízením č. 9/2007 Sb., a Nařízením č. 10/2010 hl. m. Prahy.

KŘP pro Středočeský kraj řešil případ, který byl v prvopočátku zahájen a řešen pro přečin kuplířství a znásilnění §185 odst. 1, odst., kdy T. M. v průběhu roku 2013 téměř denně nutil svou družku V. T. k provozování sexuálních služeb za úplatu v katastru obce Rudná, okr. Praha-západ, kam dojížděla sama a pokud odmítla, tak byla pod pohrůžkou násilí k tomuto nucena. Na konci roku byla věc překvalifikována a postoupena z SKPV Kladno na KŘP a dále věc realizována pro zločin obchodování s lidmi dle § 168 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. d) tr. Zákoníku. Pachatel byl pravomocně odsouzen k 7 letům trestu odnětí svobody.

Klubová prostituce

Pod klubovou prostitucí jsou zde pro účely zprávy reportovány podniky různého charakteru, u kterých lze předpokládat, že je v nich realizován erotický program či erotické služby a který je zpravidla přístupný veřejnosti k vstupu či pronajmutí. Jedná se o různé bary, noční podniky, penziony, masážní salony či sauna kluby.

Organizace R-R reportuje monitoring v klubech v následujících regionech: **Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Ústecký kraj, Královehradecký a Pardubický kraj, Liberecký kraj, Jihomoravský kraj, Olomoucký, Zlínský kraj, Kraj Vysočina a Moravskoslezský kraj.**

Privátní prostituce

Situace v oblasti privátní prostituce je obecně obtížně monitorovatelná. R-R zaznamenává zvyšující se počet případů poskytování sexuálních služeb za úplatu v privátních bytech. Více k počtům privátům a monitoringu v této oblasti viz závěrečná kapitola, konkrétně sekce priorit pro rok 2014.

V případě **trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí** (§ 190 TZ), byl v roce 2014 zjištěn jeden trestný čin, který nebyl do konce roku objasněn. Zdá se, že rok 2012 činil výjimku v řadě nižších počtů zjištěných trestných činů, kdy bylo zjištěno 7 případů, z toho objasněno 6, přičemž za léta 2010-2011 šlo o jediný zjištěný případ. Při bližším pohledu na výkyv z roku 2012, zjišťujeme, že převážně se jednalo o osoby stíhané obvodním oddělením PČR Horní Vltavice v jihočeském kraji, nedaleko státní hranice s Německem (1 osoba tvořila výjimku – stíhaná v Chomutově).

Trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (dle § 190 TZ)					
Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Zjištěno	1	0	7	1	1

Dle údajů poskytnutých Ministerstvem spravedlnosti v roce 2014 nebyla odsouzena žádná osoba za trestný čin **prostituce ohrožující mravní vývoj dětí** § 190 TZ (pokles oproti roku 2012 i roku 2013).

4.1.2 Vývoj v oblasti regulace prostituce

Právní úprava v oblasti regulace prostituce nenaznala ani za rok 2014 zásadních změn. ČR prostituci nikterak nereguluje a v zásadě ani netrestá - trestně právně se zaměřuje na postih některých protiprávních jednání, která s prostitucí souvisejí. Přesto však v ČR v posledních letech opět intenzivněji identifikujeme pokusy o regulování prostituce. V roce 2013 došlo k předložení hned 2 návrhů. Prepracovaný návrh Magistrátu hlavního města Prahy, který byl schválen pražským zastupitelstvem v červnu 2013, byl vládou zamítnut v srpnu 2013. Druhý návrh zákona o toleranci prostituce, předložený v poměrně minimalistické podobě po vzoru německého spolkového zákona o prostituci byl také zamítnut.

30. 1. 2014 předložilo zastupitelstvo hlavního města Prahy sněmovně **návrh zákona na regulaci prostituce**, který je aktuálně (2. čtvrtletí roku 2015) po zamítavém stanovisku petičního výboru ve druhém čtení. Neziskové organizace se k tomuto návrhu vyjádřily velmi kriticky a upozorňovaly na negativní dopady na bezpečnost a celkovou situaci osob pracujících v sex-byznysu.

Vývoj v rámci **EU** lze dlouhodobě kategorizovat na tři proudy: státy regulující prostituci (viz např. Německo, Rakousko), státy které oblast prostituce neregulují a v neposlední řadě státy prosazující tzv. „švédský model“ (viz Švédsko, Island, Norsko), jenž spočívá v kriminalizaci klientely prostituujících osob. O podpoře EU posledního modelu svědčí mimo jiné i přijetí zprávy britské poslankyně Honeyballové Evropským parlamentem¹².

4.2 Situace v oblasti trestného činu kuplířství

Policejní statistiky vykazují 57 zjištěných TČ kuplířství. V roce 2014 bylo objasněno 49 případů, stíháno a vyšetřováno bylo 72 osob.

Počty PČR zjištěných a objasněných trestných činů kuplířství (dle § 189 TZ, dříve § 204 STZ)											
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zjištěno	83	123	85	46	52	37	33	44	42	52	57
Objasněno	83	119	79	39	43	28	26	32	36	46	49
Vyšetřované a stíhané osoby	105	119	98	66	88	35	28	61	46	44	72

Ze zprávy o činnosti **státního zastupitelství** je patrné, že v roce 2014 došlo k nárůstu případů tč kuplířství i obžalovaných osob. V roce 2014 je podle předběžných údajů zaznamenáno 88 trestných činů; 81 osob stíhaných a 77 osob obžalovaných, což je nejvíce za posledních 5 let.

Počty obžalovaných osob pro trestný čin kuplířství (dle § 189, § 204 STZ)											
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obžalováno	118	205	136	72	119	89	33	49	65	49	77

Ministerstvo spravedlnosti eviduje za rok 2014 58 odsouzených osob. Jedinkrát nepodmíněný trest odnětí svobody převýšil hranici 5 let, v ostatních případech se jednalo o trest nižší. Trend ve vztahu k uloženým trestům zůstal nezměněný, kdy podmíněné tresty převyšují nad nepodmíněnými.

¹² Zpráva se zabývá otázkou prostituce v zemích EU a navrhuje ji řešit pomocí tzv. švédského modelu, který kriminalizuje zákazníky sexuálních pracovníků, viz <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2014-0071+0+DOC+XML+V0//EN>.

Počty pravomocně odsouzených osob a uložených trestů za kuplířství (dle § 204 STZ, § 189 TZ)									
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet odsouzených osob	68	74	60	82	64	50	76	40	58
K nepodmíněnému trestu	12	20	14	19	21	17	13	5	6
K podmíněnému trestu	49	48	44	60	39	41	49	33	46

V rámci **ÚOOZ** byla v roce 2014 na základě vedených trestních řízení pro trestný čin kuplířství zajištěna finanční částka 1.635.013,- Kč v hotovosti, na účtech obviněných bylo zajištěno 334.332,-Kč a jako náhradní hodnota byla zajištěna nemovitost v hodnotě 4.000.000,-Kč.

4.3 Situace v oblasti neoprávněného zaměstnávání cizinců

TZ zavedl s účinností od 1. ledna 2010 nový trestný čin **neoprávněné zaměstnávání cizinců** (§ 342 TZ). V roce 2014 byly zjištěny 3 trestné činy neoprávněného zaměstnávání cizinců, přičemž stíháno a vyšetřováno bylo 12 osob. Jedná se o nárůst, oproti roku 2012, kdy byly stíhány 2 osoby, v letech 2010, 2011 nebyl stíhán a vyšetřován nikdo. Také lze pozitivně hodnotit, že se daří tuto trestnou činnost i objasňovat: zatímco v roce 2010, 2011 nebyl objasněn žádný zjištěný trestný čin, v roce 2012 šlo už o 2, v roce 2013 byly objasněny 3 trestné činy.

Počty PČR zjištěných a objasněných trestných činů neoprávněného zaměstnávání cizinců (dle § 342 TZ)					
Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Zjištěno	3	4	3	2	3
objasněno celkem	0	0	2	3	2
Vyšetřované a stíhané osoby	0	0	2	12	3

5. INFORMACE O OBCHODOVÁNÍ S OSOBAMI MLADŠÍMI 18 LET

Z pohledu **kriminálních statistik** z 20 zjištěných trestných činů obchodování s lidmi bylo identifikováno 6 obětí sexuálního vykořisťování mladších 18 let. V těchto údajích se však odráží pouze oběti, jež byly identifikovány individuálně. O obětech identifikovaných ve skupinách tyto informace statistiky nevykazují. Pro dokreslení situace lze čerpat také ze statistických údajů týkajících se pachatelů, které vykazují, že 15 ze 16 pachatelů bylo v roce 2014 stíháno za obchod s lidmi ve formě sexuálního vykořisťování osob mladších 18 let.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vykazuje údaje o dětech, které byly zneužity k dětské prostituci nebo k výrobě dětské pornografie. V roce 2014 byly shromážděny statistické údaje orgánů sociálně-právní ochrany dětí za rok 2013. V porovnání s rokem 2012 zaznamenaly **orgány sociálně-právní ochrany dětí** stejný počet případů zneužití dítěte k

výrobě dětské pornografie jako v roce 2013, tedy 33 případů. Počet zaznamenaných případů zneužití dítěte k dětské prostituci se naopak tomu mezi roku 2012 a 2013 snížil z 22 případů na 17 případů.

Diagnostický ústav **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy - Zařízení pro děti – cizince (dále také ZDC)** reportuje za rok 2014 ve svém zařízení 39 nezletilých bez doprovodu. Jednalo se o 29 chlapců a 10 dívek, z toho 6 žadatelů o azyl. Jako země původu ZDC eviduje: Afganistán, Albánie, Alžírsko, Bulharsko, Burkina Faso, Ghana, Guinea, Chorvatsko, Kosovo, Rumunsko, Slovensko, Somálsko, Sýrie, Tunis, Vietnam. Průměrná délka pobytu představovala 53 dní, přičemž 6 dětí bylo vráceno do péče rodiny mimo ČR, 19 dětí uteklo, 11 dětí je stále v ZDC a 2 děti byly umístěny do jiných zařízení v zahraničí. V pěti případech vyvstalo podezření na obchod s lidmi. Tabulka níže už se vztahuje ke konkrétním podezřením na obchodování s lidmi. Podrobná tabulka případů podezření na obchodované osoby viz *Tabulková a grafická část*.

Česká republika jako země cílová – Keňa: Specifickou záležitostí mající někdy znaky obchodu s lidmi jsou v regionu východní Afriky mezinárodní adopce. Vzhledem k velkému zájmu zejména z Evropy nabyt tento fenomén téměř průmyslový charakter, v jehož rámci mělo docházet ke „kupování dětí“ jejich adoptivními rodiči. Keňská vláda proto v závěru loňského roku přistoupila k úplnému zákazu mezinárodních adopcí. V této souvislosti podotýkáme, že ZÚ Nairobi řeší případ podezření z nelegální adopce dvou dětí z Ugandy do ČR.

6. PODPORA ZE STRANY POMÁHAJÍCÍCH ORGANIZACÍ

6.1 La Strada Česká republika, o.p.s.

6.1.1 Základní informace o organizaci

La Strada Česká republika, o. p. s. (dále jen „La Strada“) působí v oblasti obchodování s lidmi od roku 1995. Je zakládající organizací La Strada International¹³ s členskými organizacemi v dalších sedmi evropských zemích¹⁴. V ČR je součástí Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty a Sdružení azylových domů (SAD). Cílem organizace je přispívat k odstranění obchodování s lidmi a vykořisťování a poskytovat podporu a ochranu vykořisťovaným, obchodovaným a vykořisťováním a obchodováním ohroženým osobám.

La Strada poskytuje cílové skupině sociální služby, věnuje se prevenci a vzdělávání a advocacy aktivitami usiluje o systémové či legislativní změny s cílem předcházet obchodování s lidmi a vykořisťování a chránit práva a zájmy cílové skupiny.

La Strada poskytuje 4 **sociální služby** pro obchodované a vykořisťované osoby

- Odborné sociální poradenství - § 37 zákona o sociálních službách¹⁵,
- Krizová pomoc - § 60 zákona o sociálních službách,
- Azylové domy - § 57 zákona o sociálních službách.
- Telefonická krizová pomoc.¹⁶

¹³ Viz <http://lastradainternational.org/>.

¹⁴ Dalšími členskými zeměmi jsou Bělorusko, Bulharsko, Makedonie, Moldávie, Nizozemí, Polsko a Ukrajina.

¹⁵ Poskytované také osobám, které prožily nebo se nacházejí v situaci blízké obchodování či vykořisťování, osobám, které jsou v blízkém vztahu k lidem, kteří byli nebo jsou obchodováni či vykořisťováni, osobám, které hledají práci či cestují do zahraničí a dalším lidem, kteří mají zájem o informace, jak rizikům obchodování s lidmi a vykořisťování předcházet

¹⁶ Dle zákona o sociálních službách.

V oblasti prevence, šíření informačních materiálů a mapování trendů organizace rozvíjí specifickou metodu **práce v terénu**. Tato aktivita je již několikátým rokem finančně podporována MVČR. Více k organizaci La Strada a jejich aktivitám viz <http://www.strada.cz/cz/>.

6.1.2 Poskytované služby

V praxi La Strada rozděljuje poskytované služby obchodovaným a vykořisťovaným osobám nově od roku 2014 na tři skupiny: **komplex sociálních služeb, kontaktní sociální poradenství** – tzv. **Nízkoprah a poskytování „právních informací“ obětem trestných činů**.

La Strada dále provozuje info a SOS linku. V roce 2014 bylo realizováno 676 úkonů ve prospěch 328 osob, které kontaktovaly La Stradu touto cestou. Oproti roku 2013 se snížil počet úkonů o 186 a oproti roku 2013 se také výrazně snížil počet volajících a to o 154 osob.) Služba je poskytována osobám české i cizí státní příslušnosti bez ohledu na jejich pobytový status. Služba může být poskytována anonymně.

Oproti roku 2013 se výrazně snížil počet volajících a to o 154 osob. Z pohledu **občanství volajících**, stejně jako i v roce 2013 převažovaly osoby ze **zemí EU (152)** na druhém místě byli **občané České republiky (97)**. **Občanů z třetích zemí bylo 62**, což je skoro o 50% méně, než v loňském roce. U 18 osob státní příslušnost nebyla zjištěna. Tento trend je ovlivněn interními faktory jako je zaměření terénu, ale také například tím, že dle údajů MV a ČSU v předešlém roce poprvé četnost cizinců s trvalým pobytem převýšil počet těch s dlouhodobým pobytem, což může mít za následek méně nově přicházejících migrantů, kteří potřebují informace. Co se týká **pohlaví volajících**, změna z roku 2013, kdy La Strada poprvé za celou dobu sledování této statistické veličiny zaregistrovala větší počet mužů než žen, se tento rok zopakovala, **počet žen (132) počtu mužů (196)** je výrazně menší. V roce 2014 La Strada začala evidovat **věk volajících**. Dle této evidence proběhlo **s osobami 18 až 35 let - 334 hovorů**, na druhém místě byly osoby **od 36 do 60 let - 191 hovorů**. Nebyl evidován žádný hovor od osoby pod 18 let. Nejčastější **typy vykořisťování**, identifikovány na lince, byly **nevypacení mzdy (162 hovorů)**, **nucená práce (75 hovorů)**, **nucená prostituce (35 hovorů)** a v jednom případě se jednalo o **pracovníci v domácnosti (1 hovor)**.

Od 21. 1. 2014 La Strada disponuje **akreditací Ministerstva spravedlnosti pro poskytování právních informací** podle zákona č. 45/2014 Sb., o obětech trestných činů V této souvislosti na lince poskytuje právní informace:

- obětem obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku, dále jen TZ)
- obětem trestných činů souvisejících s obchodem s lidmi – kuplířství (§ 189 TZ), zbavení a omezování osobní svobody (§ 170 a 171 TZ), vydírání (§ 175 TZ), útisku (§ 177 TZ) nebo sexuálního nátlaku (§ 186 TZ).
- osobám, které jsou těmito trestnými činy ohrožené.

Celkem poskytla La Strada podporu **405 osobám**.. Největší počet klientů a klientek byl poučen v rámci **terénní práce (186 osob)**.

Práce v terénu byla v roce 2014 rovněž jako v předcházejících letech zaměřena především na tři již dříve definované prioritní okruhy, a to na **sezónní práce, tzv. ženská prostředí a opakované návštěvy vytipovaných lokalit**, kde lze na základě dřívějších zkušeností předpokládat výskyt vykořisťovaných a potenciálně obchodovaných osob. Nejvíce kontaktovaných osob bylo ze **zemí EU**. Kontaktované osoby pocházely především z **Bulharska, Kontaktováno bylo v terénu za rok 2014 celkem 522 osob z cílové skupiny, z toho bylo 153 žen (tj. 29,3%)**, dále 50 osob blízkých (osoby z prostředí cílové skupiny a osoby v pracovním či osobním vztahu k osobám z cílové skupiny), z toho 23 žen (tj. 46,0 %).

Nejvíce kontaktovaných osob bylo ze **zemí EU**. Kontaktované osoby pocházely především z **Bulharska, Ukrajiny, Rumunska, Slovenska a České republiky**. Dále byly kontaktovány osoby pocházející z **Mongolska, Moldavska, Polska, Maďarska, Vietnamu, Uzbekistánu, Litvy, Lotyšska** atd. Byl zaznamenán nárůst osob z jihovýchodní Evropy, konkrétně **Srbska, Chorvatska či Makedonie**.

V roce 2014 bylo pro účely distribuce v terénu a do dalších organizací či institucí, vytištěno celkem 6 600 kusů **materiálů s informací o cílové skupině a nabízených sociálních službách** La Strady. Při práci v terénu bylo roz distribuováno 2 943 kusů prevenčních a informačních materiálů organizace La Strada, z nichž bylo přes 40 % předáno osobám z cílové skupiny, ostatní byly jiným způsobem diseminovány či předány osobám blízkým cílové skupině.

Strategické zastupování obětí obchodování s lidmi: V roce 2014 došlo k vynesení odsuzujícího rozsudku v případě obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku nebo jiných forem sexuálního zneužívání podle § 168 odst. 2 písm. a) trestního zákona a kuplířství dle § 189 odst. 1, odst. 2 písm. b) ve věci organizované skupiny pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni k nepodmíněným úhrnným trestům odnětí svobody až osmi let odnětí svobody. V daném případě šlo o několikaleté využívání poškozených dívek k provozování prostituce na dálničním odpočívadle. Pachatelé zneužívali tísnivé životní situace dívek ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Práci v prostituci si na nich vynucovali jednak bitím, jednak také pěstováním závislosti na omamných látkách, které jim sami poskytovali. Rozsudek je významný z hlediska nemajetkové újmy přiznané v tomto případě již v rámci adhezního řízení. Soud konstatoval, že poškozená, která dlouhodobě žila v podřízeném postavení vůči pachatelům, neměla osobní doklady, nemohla se svobodně pohybovat, rozhodovat ani jednat, utrpěla závažný zásah do svých osobnostních práv, zejména práva na lidskou důstojnost a čest. Díky programu strategického zastupování, který má La Strada zpracován, se podařilo poškozené zprostředkovat právní zastupování a s jeho pomocí dosáhnout přiznání náhrady nemajetkové újmy v penězích ve výši bezmála 300 000,- Kč.

6.2 Arcidiecézní charita Praha, Projekt Magdala

6.2.1 Základní informace o projektu Magdala

Síť Magdala vykonává svou působnost na území celé České republiky. Problematice obchodování s lidmi se věnuje i Středisko Migrace Arcidiecézní charita Praha (dále jen „ADCH Praha“), které se zaměřuje na cizince nacházející se v zařízeních Správy uprchlických zařízení a na cizince žijící na území Prahy a Středočeského kraje.

Pracovníci Projektu Magdala poskytují obětem obchodování s lidmi komplexní služby, což znamená sociální a právní poradenství, psychosociální poradenství, asistenci na úřadech, přímou pomoc a utajené bydlení. Více o projektu viz <http://praha.charita.cz/sluzby/magdala/>.

6.2.2 Poskytované služby

Pracovníci Projektu Magdala poskytují obětem obchodování s lidmi komplexní služby, což znamená sociální a právní poradenství, psychosociální poradenství, asistenci na úřadech, přímou pomoc a utajené bydlení.

Klienty byli občané z České republiky, Slovenska, Ukrajiny, Alžírsko a Nigerie. 1 muž, pravděpodobná oběť obchodu s lidmi v ČR, národnost ČR za účelem pracovního

vykořisťování, byl odkázán na organizaci Diakonie. Průměrný věk klientů byl 30 let. Občanka České republiky, které byly poskytnuty komplexní služby, byla obětí pracovního vykořisťování, cílová země Velká Británie. V rámci pomoci zranitelným osobám z řad nelegálních migrantů byla poskytnuta pomoc 2 osobám.

V uplynulém roce 2014 fungovala **Linka pomoci**, která zaznamenala cca 600 telefonických kontaktů.

Projekt Magdala v průběhu roku 2014 poskytoval obětem obchodování s lidmi **právní informace a možnost zastoupení zmocněncem** v trestním řízení a řízení na ně navazující (občanskoprávní vymáhání způsobené škody). Oběti nakonec z osobních důvodů nezvolily možnost trestního řízení.

Terénní pracovníci roznášeli **letáky** potencionálním obětem v rámci kontaktování osob pracujících převážně v oblasti prostituce. Projekt Magdala zadal vytvoření krátkého informačního filmu o obchodu s lidmi, který hodlá šířit online. Poradna dále připravuje vzdělávací sebezkušenostní aktivity pro klienty dětských domovů a diagnostických ústavů zaměřené na prevenci obchodu s lidmi.

6.3 Diakonie Českobratrské církve evangelické

6.3.1 Základní informace o organizaci

Diakonie Českobratrské církve evangelické (dále jen „Diakonie ČCE“) je druhou největší nestátní neziskovou organizací poskytující sociální služby v ČR. Diakonie ČCE je také členem mezinárodní platformy Eurodiakonie (evropská federace organizací, institucí a církví) a spolupracuje s partnery po celém světě. Zřizovatelem Diakonie ČCE je Českobratrská církev evangelická.

Do boje proti obchodování s lidmi je Diakonie ČCE **zapojena** prostřednictvím svého centrálního projektu již **od roku 2008**. Nejdříve byl projekt zaměřen především na monitorování stavu obchodu s lidmi v ČR a vytvoření programu primární prevence určeného pro vzdělávání dětí v oblasti rizik obchodování s lidmi a komerčního sexuálního zneužívání. Výsledky z činnosti projektu postupně vedly k rozšíření práce Diakonie ČCE s obchodovanými osobami. V roce 2009 vznikl v souvislosti s touto činností pod záštitou tehdejšího Ústředí Diakonie ČCE **program Ne-Násilí**, v rámci kterého je poskytována pomoc a podpora osobám obchodovaným a osobám tímto jevem ohroženým. Od roku 2012 poskytuje sociální služby obchodovaným osobám také Diakonie ČCE – Středisko Západní Čechy (dále jen „Diakonie Západ“). Více o organizaci viz <http://www.diakonie.cz/>.

6.3.2 Poskytované služby

Program Ne-Násilí

Diakonie ČCE – SCPS v rámci projektu Ne Násilí, sloučila v roce 2014 své aktivity v rámci registrované pobytové sociální služby Azylový dům, který má kapacitu 10 osob a i nadále je poskytována na utajené adrese. **Pobytová služba** začala poskytovat služby také párům a samostatným ženám a celkově byla poskytnuta **57 osobám**. Šlo o 11 žen a 46 mužů, průměrný věk je 34,6 let. Nejvíce osob bylo z Rumunska (39) dále pak z Bulharska (10), Moldávie (2), Arménie (1), Mongolska (1), Slovenska (1), služeb využili také občani České republiky (3). 2 muži české národnosti byli identifikováni jako oběti obchodu s lidmi ve Velké Británii.

Z celkového počtu 57 osob se jednalo v 51 případech o vykořisťující práci spojenou s nevyplacením mzdy, 2 osoby byly za účelem obchodování převezeny do Velké Británie, 4 osoby byly identifikovány jako ohrožené těmito jevy, protože do ČR přicestovaly na základě ústní dohody o zprostředkování práce, ale po příjezdu do ČR je již nikdo nekontaktoval, zůstaly tedy na území ČR bez prostředků.

Od druhé poloviny roku Diakonie CČE eviduje **nárůst početnějších skupin** osob (12) Rumunsko, (15) Rumunsko, (19) Bulharsko, kteří žádají o služby organizace společně.

Sociální **služba azylové domy** byla v roce 2014 **poskytnuta celkem 46 mužům**, a 11 ženám. Nejvíce osob bylo z Rumunska (39) dále pak z Bulharska (10), Moldávie (2), Arménie (1), Mongolska (1), Slovenska (1), služeb využili také občani České republiky (3). 2 muži české národnosti byli identifikováni jako oběti obchodu s lidmi ve Velké Británii. **Průměrný věk klientů** v roce 2014 činil **34,6 let**.

Pracovníci azylového domu uskutečnili v roce 2014 celkem **18 terénních výjezdů** v těchto krajích: Středočeský kraj (4), Jihočeský kraj (2), Karlovarský kraj (1), Ústecký kraj (2), Plzeňský kraj (6), Hlavní město Praha (1), Jihomoravský kraj (1), Vysočina (1). **V terénu bylo osloveno celkem 423 osob a distribuováno 1081 kusů informačních letáků.**

Terénní programy diakonie Západ

Od roku 2010 poskytuje Diakonie ČCE registrovanou sociální službu **terénní programy (služba je veřejnosti prezentována pod názvem Terén pro ohrožené osoby)** Služba je poskytována terénní formou a v roce 2014 působila na území Plzeňského kraje v závislosti na potřebách uživatelů služby. Převážná část uživatelů se rekrutuje z osob pobývajících či pracujících na území města Plzně a v jeho blízkém okolí.

V roce 2014 byla služba poskytnuta celkem 115 uživatelům (1400 intervencí – přímé práce s uživateli služby) z lokalit: Plzeň, Rokycany, Nýřany, Klatovy a Tachov.

Skupina bulharských pracovníků z nejmenované malé vesničky byla přesvědčena a najata příbuzným jednoho z účastníků k výjezdu za prací do ČR. Každý ze zúčastněných zaplatil obnos ve výši 70 EUR za převoz se slibem zajištěné pracovní smlouvy včetně ubytování na dobu tří měsíců, po kterou měly probíhat sezónní práce – podzimní výroba vánočních dekorací. Skupina přijela do ČR a byla dle dohody ubytována. Podepsání smluv bylo přislíbeno na další dny, přičemž práce započala hned následující den po příjezdu. Začalo se pracovat na dvanácti-hodinový provoz sedm dní v týdnu. Ani po čtrnácti dnech neměl nikdo ze zúčastněných podepsanou pracovní smlouvu. Práce byla vyčerpávající. Na místě výkonu práce byli pracovníci pod neustálým dozorem. Každý zaměstnanec dostával týdenní zálohy na jídlo ve výši 1700 CZK. Až ve čtvrtém týdnu byly podepsány dohody o provedení práce – tedy nikoli klasické pracovní smlouvy zaručující také pojištění. Obsah smluv nebyl lidem přeložen. Výplatu na konci měsíce nikdo nedostal. Navíc se lidé dozvěděli, že v jejich smlouvách je bod o normě, kterou musí každý plnit, aby si tak zaručil slíbenou výplatu v plné výši. Při neplnění normy, tzn. v případě, že člověk nestíhal za hodinu vyrobit požadovaný počet dekorací, byl jeho počet vyrobených dekorací přepočítán na normohodinu. Dále bylo řečeno, že bude vyplacena až celá částka po odpracování tříměsíční doby. Po uplynutí této doby a ukončení prací se skupina dožadovala vyplacení svých výplat. Zúčastněným bylo řečeno, že výplata proběhne týden po ukončení prací, a že do té doby musí setrvat na ubytovně – čeká se na zaplacení od firmy, pro niž byla práce vykonávána. Toto se opakovalo následující dva týdny a ve skupině rostlo napětí.

Pomáhající organizace zprostředkovala podání podnětu na Oblastní inspektorát práce. Kontrola ovšem neměla kde být vykonána, neboť na pracovišti se již nikdo ze zúčastněných nenacházel, navíc nárokovat se mohla pouze odměna za předchozí dva měsíce, nikoli za poslední odpracovaný měsíc. Na tuto odměnu ještě nevznikl právní nárok. Ve skupině již panovalo velké napětí, protože docházely zásoby jídla a další zálohy již nebyly vypláceny. Lidé se chtěli vrátit domů i bez slíbené vyplacené částky, ale nedisponovali

obnosem potřebným na zaplacení cesty. Ve čtvrtém týdnu po ukončení prací došlo konečně na vyplacení odměn. Z těch ovšem bylo odečteno vše, co již bylo vyplaceno na zálohách – včetně 2500 CZK poplatku za ubytování šlo o 9300 Kč měsíčně. Zbývalo tedy každému vyplatit 700 Kč za každý odvedený měsíc práce. Každý z účastníků tedy dostal 2100 CZK. Těm, kteří neplnili stanovenou normu, bylo řečeno, že nebude vyplacena mzda žádná, naopak jim bylo vyhrožováno dluhem vůči zaměstnavateli.

Vzhledem k napětí a vyčerpanosti z celého procesu využili všichni tyto peníze na zakoupení jízdenky zpět domů. Po třech měsících se tak každý ze zúčastněných vrátil domů s nulovým výdělkem. Nutno poznamenat, že každý pracoval 12 hodin denně po dobu tří měsíců, bez jediného dne volna. Právně však bylo vše téměř v pořádku, neboť všichni podepsali dohodu o provedení práce, která tomuto zisku odpovídala a zahrnovala i bod o platbě za ubytování. Jediným přestupkem tak byla odpracovaná doba, která mnohonásobně přesáhla délku povolenou pro dohodu o provedení práce. Inspektorát se k celé věci vrátil po několika týdnech. V té době už ale nebyl v ČR nikdo ze svědků a agentura tak zůstala bez postižení.

6.4 Mezinárodní organizace pro migraci

6.4.1 Základní informace o organizaci

IOM je mezivládní organizace založená v roce 1951 s hlavním sídlem v Ženevě, má 130 členských zemí a dnes 440 kanceláří po celém světě. Jde o mezinárodní organizaci zabývající se úkoly v oblasti migrace – pomáhá migrantům a vládám podporou humanitární migrace. Úzce spolupracuje s širokou škálou mezinárodních i místních nevládních organizací. Mise IOM v Praze byla založena v roce 1998. Více o organizaci viz <http://www.iom.cz/aktivity/prevence-a-potirani-obchodu-s-lidmi>.

6.4.2 Poskytované služby

Program dobrovolných návratů pokračoval i v roce 2014, počty navrátilců mírně vzrostly, oproti roku 2013. Zvýšila se kapacita IOM kanceláře, přesto však je nutné zacílit na cizince silnou informační kampaní o možnostech dobrovolného asistovaného návratu. Tato kampaň se připravuje s využitím fondů AMIF až v roce 2015. Počet cizinců-navrátilců z České republiky byl v roce 2014 175 migrantů.

Počty navracených osob	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Česká republika	635	617	297	315	312	399	214	-	2224	214	202	223	146	175

Pokud se týče státních příslušností, nejčastěji byly IOM vraceny občané Vietnamu, států Střední Asie a Ukrajiny.

Za velmi dobrou praxi, v IOM velmi osvědčenou, se jeví práce komunitních poradců, které IOM kancelář využívá pro Vietnamce a Mongolské státní příslušníky pobývajících v České republice a práce regionálních poradců pro vysvětlování všech otázek spojených s dobrovolnými návraty.

V rámci **operativní úrovně** se IOM Praha podílela na návratu **28** obětí obchodování. **2 ženy byly vráceny do Bulharska, do Rumunska 19 žen a 7 mužů.** Tento Program je ojedinělý v Evropě a při setkání evropských ředitelů IOM misí byl velmi kladně hodnocen jako možnost pro české oběti.

7. FINANČNÍ ZDROJE

7.1 Finance poskytnuté Ministerstvem vnitra ČR

Financování Programu na základě smluvního vztahu umožňuje objednateli přesnou evidenci poskytovaných služeb, okamžitou kontrolu případných zjištěných nedostatků a jejich odstranění a také umožňuje flexibilněji reagovat na potřeby klienta v rámci poskytování služeb. Významnou součástí je také podpora preventivních aktivit, zejména terénní práce, osvětových aktivit a sociálního poradenství. Uvedeným činnostem konaným v rámci Programu včetně preventivních aktivit za rok 2014 odpovídají i fakticky vynaložené finanční náklady **ve výši 1 152 448Kč** (za rok 2013 se jednalo o částku 826 449 Kč).

7.2 Finance poskytnuté Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR

MPSV, konkrétně odbor sociálních služeb, každoročně vyhláší **dotační řízení** k poskytnutí dotace ze státního rozpočtu pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby (poskytovatelé sociálních služeb). Dotační řízení MPSV je vyhlášeno v návaznosti na § 101 a § 104 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dotaci ze státního rozpočtu lze poskytnout k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb, a to pouze registrovanému poskytovateli sociální služby na financování základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi při poskytování sociálních služeb pro příslušný druh sociální služby. Dotace ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb je poskytována s ohledem na regionální a místní potřebnost sociální služby (tj. v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb).

V roce 2013 poskytlo MPSV ze státního rozpočtu **dotace v celkové výši 47 073 000 Kč** pro 121 služeb, které uvádějí jednu ze svých cílových skupin "oběti obchodu s lidmi". Z toho 6 služeb podpořené částkou **4 848 000 Kč** uvedlo tuto cílovou skupinu jako prioritní.

Odbor 22 MPSV dlouhodobě podporuje v rámci dotačního řízení na poskytování sociálních služeb (sociální služby jsou subjekty registrované na základě § 78 zákona č. 108/2006, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů) také organizace, které poskytují sociální služby převážně cílové skupině „oběti obchodu s lidmi“. Lze tedy říci, že tyto organizace (La Strada Česká republika a Diakonie ČCE), se na pomoc této skupině osob specializují. **Podpora** těchto organizací ze strany MPSV za rok 2014 viz *Tabulková a grafická část*.

Dalším finančním zdrojem pro poskytovatele sociálních služeb, kteří poskytují sociální služby cílové skupině obětí obchodu s lidmi, jsou **prostředky ESF**, jichž v období let 2007 – 2014 ČR využívala.

Nutno podotknout, že odbor sociálních služeb v rámci dotačního řízení na poskytování sociálních služeb podporuje i celou řadu jiných organizací, které jsou ze své podstaty zaměřeny také na podporu obětí obchodu s lidmi (a uvádějí tyto osoby jako jednu z cílových skupin), avšak nelze říci, že by se na pomoc těmto osobám přímo specializovaly. Tyto organizace byly za rok 2014 podpořeny v úhrnu částkou 72.045.910 Kč.

7.3 Další finanční zdroje

Dalšími zdroji pro financování těchto poskytovatelů mohou být rozpočty územně správních celků, individuální projekty jednotlivých krajů, Evropský sociální fond, nezávislé nadace, partnerské organizace, mezinárodní organizace (př. OBSE), jiné mezinárodní fondy,

velvyslanectví atd. V neposlední řadě jsou jako zdroj financování v případě neziskových organizací zejm. církevního charakteru uváděny dary fyzických a právnických osob.

8. PREVENCE

V následujících kapitolách se nachází informace o vzdělávacích aktivitách, výzkumech, osvětových aktivitách, informačních kampaních, koordinovaných aktivitách v ČR i na mezinárodní úrovni.

8.1 Vzdělávání

V rámci prevence obchodování s lidmi pokračovaly i v roce 2014 vzdělávací aktivity zaměřené na problematiku obchodování s lidmi. Byly pořádány ve spolupráci se státními institucemi a nevládními organizacemi z ČR, ale také za spolupráce s partnery z mezinárodního prostředí. Cílem bylo informovat o aktivitách MV v oblasti obchodování s lidmi, o fungování a zefektivňování Programu, možnostech podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi. Stěžejním tématem bylo také informovat o možnostech a způsobu identifikace potenciálních obětí relevantními profesními skupinami, které při výkonu své profese mohou s těmito případy vejít v kontakt.

- V oblasti **policejního vzdělávání** je problematika boje proti obchodu s lidmi v rámci různých předmětů zařazena do policejních škol úrovně středního odborného vzdělávání, vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání na Policejní akademii ČR v Praze; dále pak v rámci základní odborné přípravy a navazující kvalifikační přípravy.
- Jmenování **specialisté na problematiku obchodování s lidmi** v rámci Policie ČR (zařazení jak v odboru obecné kriminality krajských ředitelství policie, tak v příslušném odboru ÚOOZ včetně expozitur) jsou vzděláváni v rámci instruktážně metodických zaměstnání (IMZ). Kromě metodické a koordinační role odboru obecné kriminality úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky, je v této oblasti právě ÚOOZ – který několik vzdělávacích akcí organizoval či se na jejich realizaci podílel (např.: přednášky k problematice obchodování s lidmi v rámci specializačního kurzu pro policisty Národní protidrogové centrály, přednáška k problematice obchodování s lidmi v rámci specializačního kurzu pro příslušníky cizinecké policie (i v rámci předvýjezdové přípravy pro policisty Služby cizinecké policie (dále také „SCP“) na pozici imigračních důstojníků).
- Od roku 2013 je ze strany Policejního prezidia implementován **vzdělávací projekt zaměřený na předávání znalostí v problematice obchodování s lidmi policistům cizinecké policie pracujícím na první a druhé kontrolní linii v rámci vnějších hranic EU** dle manuálu agentury FRONTEX. Plán vzdělávání byl posléze rozšířen i na další skupiny příslušníků SCP.
- V září roku 2014 bylo realizováno ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově **pilotní ověření kurzu kvalifikační přípravy SCP – Boj proti obchodování s lidmi**, který je na základě požadavku Ředitelství služby pořádkové policie speciálně vytvořenou vzdělávací aktivitou zaměřenou na problematiku obchodování s lidmi.
- K bodu specializovaných pracovišť lze uvést, že za **Službu cizinecké policie** jsou považováni jako specialisté na problematiku trestního řízení a i specializované problematiky obchodování s lidmi pracovníci jednotlivých Oddělení dokumentací na jednotlivých KŘP odborech cizinecké policie, Odd. TČ a dokumentace na ŘSCP a na ICP Praha Ruzyně – Skupina dokumentace / Skupina trestního řízení. Tito jsou také

s novými trendy a problematikou OSL prioritně seznamování v rámci jednotlivých instrukčně metodických zaměstnání (IMZ) pořádanými ředitelství SCP a v průběhu metodických výjezdů pracovníků Oddělení šetření TČ a dokumentace ředitelství SCP.

- V rámci celé SCP na území ČR při každé instruktáži s pracovníky Oddělení dokumentací (OD) před opatřením či bezpečnostní akcí, byly vždy připomenuty základy problematiky OSL a zdůrazněno zaměření se na odhalování této trestné činnosti v rámci prováděné a připravované akce. Většinu „větších“ bezpečnostních a kontrolních akcí, buď plně připravovali, nebo se podíleli na přípravě a realizaci pracovníci OD jednotlivých Krajských ředitelství policie, Odborů cizinecké policie. Tito jsou seznamováni s problematikou a jsou v rámci dané akce a problematiky bráni jako styční pracovníci, pro další realizaci při možném výskytu tohoto problému. Dále tito pracovníci disponují kontakty na místně příslušné pracovníky SKPV a ÚOOZ, kteří jsou místně a věcně příslušní. Akce s tímto zaměřením byly pořádány po celém území ČR a v průběhu celého roku.
- Konkrétní poznatky o této trestné činnosti jsou již tradičně rozebírány i na **vzdělávacích akcích pro soudce a státní zástupce**. Předmětné problematice je pravidelně každoročně věnován minimálně jeden (obvykle vícedenní) seminář, uspořádaný Justiční akademií. V roce 2014 se Justiční akademie věnovala problematice obchodování s lidmi v rámci následujících témat: organizovaný zločin a související procesní úprava; násilná trestná činnost; mravnostní kriminalita; problematika extradičního a azylového řízení ve světle poslední rozhodnutí ÚS ČR (např. I. ÚS 2211/13), zdravotnictví; náhrada škody a nemajetková újma.
- Odbor konzulárních koncepcí a metodiky MZV je v rámci MZV gestorem **vzdělávání konzulárních pracovníků**. Systém konzulárního vzdělávání je realizován na více úrovních. Základním druhem konzulárního vzdělávání je tzv. předvýjezdového školení, které standardně probíhá v třítydenních kurzech s pevně stanoveným rozvrhem, v jehož rámci se na školení aktivně podílí i další resorty státní správy ČR, jež jsou příslušné pro danou konzulární problematiku. Všichni konzulární pracovníci vysílání k výkonu práce s konzulární agendou na zastupitelském úřadě ČR v zahraničí, jsou povinni se před svým odjezdem absolvovat školení včetně závěrečného testu. Úspěšné absolvování předvýjezdového školení je podmínkou vyslání konzulárního pracovníka k výkonu agendy na ZÚ. V roce 2014 se uskutečnily tři řádné předvýjezdové školící kurzy, v jejichž rámci bylo zaškoleny 58 konzularistů vysílaných v roce 2014 k výkonu konzulární agendy na ZÚ. Individuální formou bylo dále v této problematice proškoleny 14 konzulárních pracovníků.

8.2 Další aktivity

MPSV v rámci běžícího projektu OP LZZ projektu „*Efektivní rozvoj zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR*“ od 1. 1. 2014 realizuje **novou klíčovou aktivitu 08 - „Činnost pracovního týmu poradců prevence nelegálního zaměstnávání ÚP ČR“**. Cílem aktivity je prevence nelegálního zaměstnání mezi dlouhodobě evidovanými uchazeči o zaměstnání, zejména ztížení a zabránění zneužívání systému, spočívající ve výkonu nelegální práce paralelně s evidencí na ÚP a současně možným pobíráním podpory v nezaměstnanosti či sociálních dávek, a to s ohledem i na možný výkon nelegální práce na území jiného členského státu EU. Důraz bude kladen na maximální efektivní práci s uchazeči o zaměstnání způsobem vysoce intenzivního individuálního i skupinového poradenství směřujícího k uplatnění evidovaného uchazeče na trhu práce. Pozornost a péče o uchazeče bude především zaměřena na rozvoj uvědomění si důsledků nelegálního zaměstnávání, vzdělávání v oblasti základů pracovního práva, v oblasti finančně a sociálně právní, osobní doprovod k zaměstnavateli apod., případně zprostředkování zaměstnání.

Inspekce práce nadále pokračuje v prevenci obchodování s lidmi, co nejširší informovaností veřejnosti, poradenstvím pro veřejnost, které poskytuje nejen pro české občany, ale také občanům ze zahraničí. Na webových stránkách www.suip.cz jsou vyvěšeny informační letáky týkající se různých okruhů z pracovněprávní oblasti, které upozorňují na práva a povinnosti občanů a zaměstnavatelů v pracovněprávních vztazích. Informace jsou jak češtině, tak i v dalších osmi jazykových verzích. SÚIP navázal úzkou spoluprací s Velvyslanectvím Rumunské republiky, které se snaží preventivními opatřeními působit na své občany přímo v Rumunsku, ještě před jejich odjezdem za prací do ČR.

Jeden z prostředků předcházení nezákonných postupů při působení cizinců v ČR představuje dostatečná **informovanost všech zainteresovaných subjektů. V roce 2013 proběhla kompletní migrace webového portálu www.cizinci.cz**, který je spravován MPSV ve spolupráci s Ministerstvem vnitra. Nová uživatelsky přívětivější verze portálu bude spuštěna v roce 2014 (předpoklad březen 2014). Na uvedeném portálu je možno nalézt řadu užitečných informací např. o možnostech financování projektů v oblasti podpory integrace cizinců, o realizovaných projektech, dále informační publikace v elektronické podobě atd. Na internetových stránkách MPSV www.portal.mpsv.cz byly aktualizovány informace týkající se podmínek zaměstnávání cizinců na území ČR.

MV je gestorem **národního bezpečnostního výzkumu**, vývoje a inovací (dále také „bezpečnostní výzkum“). Plní všechny úkoly poskytovatele státní podpory ve výzkumu vývoji na základě zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků. Bezpečnostní výzkum je realizován na základě „Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje ČR do roku 2015“, která byla schválena usnesením vlády č. 743/2008. Koncepce stanovila 3 základní priority bezpečnostního výzkumu v ČR – Bezpečnost občanů, Bezpečnost kritických infrastruktur, Krizový management a 5 priorit podpůrných. Projekty související s problematikou obchodování s lidmi vychází z priority Bezpečnost občanů, která zahrnuje mimo jiné tematické oblasti „Ochrana občanů proti kriminalitě, protispolečenskému jednání a sociopatologickým jevům“ a „Terorismus, organizovaná kriminalita a další formy závažně kriminality ohrožující bezpečnost státu“ a z podpůrné priority č. 4 – Predikce a scénáře a č. 6 – Identifikace lidí a prostředků. S problematikou obchodování s lidmi souvisí např. realizované výzkumné projekty „Zvýšení účinnosti postupů a opatření při odhalování legalizace výnosů z trestné činnosti azamezení financování zločineckých struktur v sektoru poskytovatelů finančních služeb“ a „Násilná sexuální kriminalita v ČR se zaměřením na její aktuální formy, na zvyšování účinnosti odhalování a postihu jejich pachatelů a na možnosti ochrany společnosti před sexuálně motivovaným násilím“.

Zařízení pro děti – cizince v rámci prevence obchodování a zneužívání klade důraz zejména na jazykové kompetence klientů. Pořádá proto pravidelné doučování českého jazyka. Kromě zvýšené dotace hodin ve výuce ČJ, pořádá ve spolupráci s neziskovými organizacemi pravidelná doučování klientů dle jejich individuálních potřeb. Dále ZDC poskytuje terapeutické služby, socializační nácvik a program přípravy na odchod ze zařízení a další služby dle individuálních potřeb klientů. V rámci prevence rizik, mimo jiné i obchodování a zneužívání, byly ve spolupráci s jinými institucemi pořádány 3 workshopy sociokulturních dovedností, zaměřovali se na odborné kvalifikace klientů a poskytovali jim kvalitní právní a sociální poradenství.

KŘP Jihomoravského kraje vyvíjelo v roce 2014 preventivní aktivity, a to (1) kontroly na místech provozování pouliční a hotelové prostituce, v objektech poskytujících ubytování cizincům, se zaměřením na rizikové skupiny osob (prostitutky, dělníky). (2) Přednášky a besedy na základních školách zaměřené na téma sexuálního zneužívání nezletilých dětí. (3) Monitoring zájmových míst prostřednictvím městských kamer a zvýšený

pohyb hlídek PČR a hlídek městské a obecní policie na zájmových místech a v předem vytypovaných lokalitách.

R-R: Brožura „S tebou NE!“ (Průvodce bezpečnější prací v sexbyznysu)

Tato brožura byla připravena s příspěvím výpovědí klientek R-R (vznikla v rámci projektu podpořeného Nadací partnerství z Programu švýcarsko-české spolupráce). Jsou v ní uvedeny zkušenosti klientek s násilím v sex byznysu, prevence násilí, tipy a triky, jak na sebe dát při této práci pozor, jak rozeznat potenciální nebezpečí a jak mu předcházet, případně jak z něj ven, když už v nebezpečí žena aktuálně je. Klientky tuto konkrétní brožuru velmi oceňují a pro nás je velmi cenným způsobem jak na téma násilí, o kterém klientky někdy nerady mluví, začít mluvit, otvírat ho a mapovat. Brožura je dostupná v online verzi na stránkách R-R <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/s-tebou-ne/stahnout>.

Každoročně jsou za finanční **podpory MV** pravidelně prováděny rozsáhlé **preventivně-informační aktivity o obchodování s lidmi**. Součástí preventivních aktivit Programu je sociální poradenství pro potenciální oběti obchodování s lidmi poskytované prostřednictvím nízkoprahové poradny specializované nevládní organizace. Odborné poradenství bylo poskytnuto celkem 44 osobám. Z toho 33 mužům a 11 ženám. Nejpočetnější skupinu tvořilo 25 osob z Bulharska, 10 osob z Rumunska a 3 osoby z Ukrajiny. Další osoby byly z Moldavska, Slovenské republiky, Ruska a Uzbekistánu. V posledních letech a zejména v roce 2014 se podařilo zvýšit informovanost o Programu prostřednictvím terénních výjezdů a umožnit tak přístup ke specializovaným službám v Programu pro více obětí. Bylo podpořeno celkem 37 terénních výjezdů za účelem vyhledávání a informování potenciálních obětí na celém území ČR. Převážná část kontaktovaných osob byli občané EU, především z Bulharska a Rumunska. Mezi občany třetích států převládali občané z Ukrajiny.

9. LEGISLATIVNÍ ZMĚNY A ROZHODOVACÍ PRAXE SOUDŮ V PŘÍPADECH OBCHODOVÁNÍ S LIDMI

Z poznatků nižších státních zastupitelství (za období r. 2014) lze uvést např., že k určitému judikatornímu posunu došlo v trestní věci Městského soudu v Praze sp. zn. 46 T 6/2012, kdy Nejvyšší soud v dovolacím řízení (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014 sp. zn. 3 Tdo 1296/2013) ustálil **výklad pojmů „bezbrannost“** vzhledem k trestnému činu znásilnění podle § 185 trestního zákoníku a **„závislost“** vzhledem k trestnému činu sexuálního nátlaku podle § 186 trestního zákoníku. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud připouští ideální souběh trestných činů s trestným činem obchodování s lidmi podle § 168 trestního zákoníku.

V trestní věci známé jako **případ „Špargl“** došlo v rámci dovolacího řízení (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2014 sp. zn. 7 Tdo 1261/2013) k definici pojmu „nucené“, resp. povinné práce v rámci trestného činu obchodování s lidmi.

Návrh právní věty:

I. Zákonný znak „užito k nuceným pracím“ v ustanoveních § 168 odst. 1 písm. e) a § 168 odst. 2 písm. e) trestního zákoníku o trestném činu obchodování s lidmi je nutné vykládat v souladu s pojmem nucené práce ve smyslu čl. 2 odst. 1 Úmluvy o nucené nebo povinné práci č. 29 Mezinárodní organizace práce, přijaté dne 28. června 1930, vyhlášené pod č. 506/1990 Sb., podle něhož jí je každá práce nebo služba, která se na kterékoli osobě vymáhá pod pohrůzkou jakéhokoli trestu a ke které se dotčená osoba nenabídla dobrovolně.

II. Uvedený znak je proto naplněn např. jednáním pachatele, který dopraví cizí státní příslušníky na území České republiky a poté jim odebere cestovní a osobní doklady, omezuje je ve svobodě pohybu, za vykonanou práci jim nevyplácí odpovídající mzdu, příkazy k práci vynucuje pohrůzkami újmy na zdraví, životě nebo bitím, přičemž uvedené osoby se

ocitají ve zranitelném postavení i z důvodu neznalosti prostředí a jazyka v cizí zemi, a jejich lidská svoboda a důstojnost je tak závažně omezena.

Předmětné rozhodnutí - Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2014, sp. Zn. 7 Tdo 1261/2013 bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR č. 3/2015.

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 51 T 5/2013 ze dne 21. února 2014 dokládá, že Česká republika vnímala trestný čin obchodování s lidmi jako **trojstranný vztah**, kterého se účastní obchodník, oběť a vykořisťovatel. Pokud osoba pracovně vykořisťovala oběť bez jakéhokoliv zapojení třetích osob, nebylo možné, aby naplnila skutkovou podstatu trestného činu obchodování s lidmi. To však nevyklučovalo naplnění zákonných znaků skutkových podstat jiných trestných činů např. vydírání. Tak tomu bylo i v případě, který posuzoval právě soud v Ústí nad Labem.

Implementací Směrnice 2011/98/EU byl v roce 2014 zaveden nový druh povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, **tzv. zaměstnanecká karta**, která má duální charakter (opravňující cizince jak k dlouhodobému pobytu, tak k výkonu práce na území ČR) či neduální charakter (pouze povolení k pobytu). MV je příslušným správním orgánem pro vydávání zaměstnanecké karty. Zelená karta (duální doklad opravňující cizince k pobytu a zaměstnání na území ČR) byla zrušena, naopak modrá karta bude i nadále používaným institutem. Zaměstnanecká, resp. modrá karta je dále vydávána na volné pracovní místo zařazené v centrálních evidencích volných pracovních míst vedených MPSV, pokud toto pracovní místo nebylo obsazeno/vyřazeno/nezařazeno do 30 dnů ode dne jeho oznámení Úřadu práce ČR.

Povolení k zaměstnání je nadále vydáváno krajskými pobočkami Úřadu práce ČR např. vyslaným cizincům k výkonu práce do ČR, cizincům vykonávajícím sezónní práce a některým dalším kategoriím cizinců. Povolení k zaměstnání není nově vyžadováno pro osoby s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny s cizincem, který na území ČR pobývá na základě platného povolení k dlouhodobému pobytu.

Novela zákona o zaměstnanosti zavedla novou sankci pro zaměstnavatele tím, že nezařadí nebo vyřadí volné pracovní místo u zaměstnavatele z centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké/modré karty, pokud byla tomuto zaměstnavateli v období posledních 12 měsíců pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce. Novela také explicitně potvrzuje možnost zaměstnavatele vysílat cizince z třetích zemí na pracovní cesty.

Ministerstvo práce a sociálních věcí v současné době pracuje na návrhu **novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost novely je plánována k 1. lednu 2017. Změny se budou týkat mnoha oblastí systému sociálních služeb, jsou navrhovány úpravy především těchto oblastí:

- Úprava povinností poskytovatele sociálních služeb a kritérií standardů kvality sociálních služeb (bude upraveno tak, aby byly odstraněny duplicity, požadavky byly doložitelné, pro poskytovatele srozumitelné a současně kontrolovatelné systémem státní kontroly)
- Změna druhů sociálních služeb, revidování činností a úkonů jednotlivých druhů (cílem je mimo jiné zjednodušení a ztransparentnění systému, snížení administrativní zátěže)
- Revize ustanovení týkajících se smluv o poskytnutí sociální služby, úhrad za poskytování sociální služby, mlčenlivosti a sdělování údajů orgánu sociálně-právní ochrany dětí, správních deliktů
- Úprava registračních podmínek (např. nastavení minimálních standardů v oblasti personální a materiálně-technické)

Pokud jde o trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 TZ), **novelou trestního zákoníku** provedenou **zákonem č. 141/2014 Sb.** [zákon, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 105/2013 Sb.], která nabyla účinnosti dnem 1. 8. 2014, došlo mj. ke změně formulace skutkové podstaty trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 trestního zákoníku. V návaznosti na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV, bylo uvedené ustanovení novelizováno tak, aby byl umožněn i doposud chybějící postih pachatelů, kteří oběť obchodování s lidmi přijímají do své dispozice.

Ve vztahu k § 168 TZ přináší uvedený zákon změnu ve dvou oblastech:

- a) změna vnímání obchodování s lidmi (za účelem pracovního vykořisťování)
- b) rozšíření forem jednání

a) změna vnímání obchodování s lidmi (za účelem pracovního vykořisťování)

Předně dochází k vypuštění slovo "jiným" z návětí základních skutkových podstat (odst. 1 a 2). Slovo "jiným" bylo do návětí odst. 1 a 2 § 168 TZ zakotveno novým trestním zákoníkem, kdy touto změnou mělo dojít ke zdůraznění prvku obchodování (obchodník "prodává" oběť vykořisťovateli - trojstranný vztah). Tato podoba § 168 TZ však zaváděla ničím neodůvodněné rozdíly v právní kvalifikaci jednání obchodníka a vykořisťovatele, a to obzvláště u případů pracovního vykořisťování - písm. d) a e). Dle znění před novelizací § 168 TZ byl totiž obchodník trestně odpovědný za trestný čin obchodování s lidmi (trestní sazba dvě léta až deset let), samotný vykořisťovatel (tedy slovy tr. zákoníku "jiný") byl však podle intenzity vykořisťování odpovědný za jiný trestný čin, který je obvykle spojený s nižší trestní sazbou (§ 175 vydírání či § 177 útisk). Takovéto znění § 168 TZ bylo navíc v rozporu právě s výše uvedenou směrnicí.

Vzhledem k tomu, že pouhým vypuštěním slova "jiným" by došlo k dalšímu překrývání skutkových podstat (překrývání s § 166 odběr tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu, § 185 znásilnění a § 202 svádění k pohlavnímu styku) bylo zapotřebí vložit slovo "jiným" k písm. a) a b) odst. 1 a 2 § 168 TZ. S případy sexuálního vykořisťování (písm. a) a odběru tkáně, buňky nebo orgánu (písm. b) nejsou spojeny takové interpretační a aplikační problémy jako je tomu právě u pracovního vykořisťování. V těchto případech totiž nalezení odpovědi na otázku, kdo je onou "jinou" osobou, která užívá oběť k daným formám vykořisťování, není nikterak problematické. Díky tomu tak nedochází k ničím neodůvodněným rozdílům v právní kvalifikaci jako v případech pracovního vykořisťování.

b) rozšíření forem jednání

Novela § 168 TZ dále po vzoru evropské směrnice rozšiřuje výčet forem jednání, a to o formu "přijme".

Novelou trestního zákoníku se do něj doplňují dvě nové skutkové podstaty, a to účast na pornografickém představení (nový § 193a), kde se postihuje účast na pornografickém představení, ve kterém účinkuje dítě. Dále se doplňuje trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem (nový § 193b), který zakotvuje trestnost úmyslného jednání, při němž navrhne dospělá osoba setkání dítěti, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, s cílem spáchat na něm trestný čin pohlavního zneužití nebo obdobné trestné činy. Taktéž se rozšiřuje stávající skutková podstata trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192), kde se doplňuje postih úmyslného získávání přístupu k dětské pornografii prostřednictvím informačních nebo komunikačních technologií. Ke splnění všech požadavků v oblasti boje proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii jsou taktéž do zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim doplňovány další trestné činy, za které mohou být

právnícké osoby stíhány (trestný čin znásilnění, účast na pornografickém představení a navazování nedovolených kontaktů s dítětem).

Další navrhovanou legislativní změnou, která se uvedených trestných činů dotýká, je návrh zákona, kterým se mění zákon č. 418/2011 Sb., o **trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim**, ve znění pozdějších předpisů. Cílem tohoto návrhu je přehodnotit okruh trestných činů, za které může být právnická osoba trestně postížitelná. Návrh přichází se změnou v dosavadním přístupu k úpravě této otázky, kdy právnické osoby nemají být trestně odpovědné za vyjmenované trestné činy, ale mají být odpovědné za veškeré trestné činy s výjimkou těch, u kterých to bude zákonem výslovně vyloučeno (tj. místo pozitivního výčtu trestných činů, za které může být právnická osoba trestně stíhána, bude zákon obsahovat negativní výčet trestných činů, jejichž spáchání nebude možné právnické osobě přičítat). Nově tak bude moci být právnická osoba postížena i za trestné činy neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 trestního zákoníku a nedovolené nakládání s tkáněmi a orgány podle § 165 trestního zákoníku. Tento návrh byl dne 3. 9. 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 304

Návrh novely zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení (zákon, kterým se mění zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), jehož dílčím cílem je i zlepšit postavení obětí trestné činnosti při zajišťování jejich majetkoprávních nároků v trestním řízení a rozšířit možnosti efektivního zajištění a odčerpání majetku osobě, proti níž se vede trestní řízení. Tento návrh byl dne 3. 9. 2014 předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, kde je aktuálně projednáván jako tisk 305.

10. PARTNERSTVÍ

10.1 Partnerství v rámci ČR

V této kapitole jsou uváděny příklady spolupráce jak na strategické, tak na operativní úrovni.

- Ministr vnitra jako osoba odpovědná za koordinaci aktivit v oblasti potírání obchodování s lidmi na národní úrovni je předsedou **Mezirezortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodování s lidmi** (MKS), která se v roce 2014 pod vedením prvního náměstka pro vnitřní bezpečnost sešla dvakrát. Kromě zhodnocení úkolů z minulých jednání se témata zaměřovala na představení aktivit a činností přítomných organizací od posledního jednání, představení základních výstupů ze Zprávy o stavu obchodování s lidmi v ČR za rok 2013, aktualizované zprávy EUROSTATu, problematiku obchodování s dětmi a nucené práce a jiných forem vykořisťování: žebření, nucení ke krádežím, snižování poptávky po službách obchodovaných osob nejen v oblasti pracovního vykořisťování, ale také sexuálního, včetně přehledu aktivit a nových projektů směřujících k prevenci obchodování s lidmi z Rumunska a Bulharska směrem do ČR. Na prosincovém jednání byla navíc věnována pozornost spolupráci s Velkou Británií a možnostem pomoci oběti ve skupinách. MKS je jediným orgánem v rámci problematiky obchodu s lidmi, kde se pravidelně setkávají zástupci relevantních resortů společně s představiteli nestátních neziskových organizací, jakož i mezivládních organizací.
- Po linii **Analytického centra pro ochranu státních hranic a migraci** (ANACEN) byly v roce 2014 zpracovávány dílčí podněty, které se týkaly problematiky nelegální migrace a obchodování s lidmi. Jednalo se především o informace ze zastupitelských

úřadů České republiky v zahraničí. Uvedené podněty byly operativně předávány věcně příslušným orgánům činným v trestním řízení.

- **Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců** (dále jen „MOPNZC“) předkládá každý rok vládě České republiky pro informaci souhrnnou zprávu, v polovině roku 2014 tak byla předložena „Souhrnná informace za rok 2013 o aktivitách realizovaných příslušnými resorty v oblasti potírání nelegálního zaměstnávání cizinců“. V průběhu roku 2014 se uskutečnila dvě řádná zasedání MOPNZC (v pořadí 35. – 36. zasedání). V rámci zasedání byly podány pravidelně sdělované informace o výsledcích kontrol jednotlivých členských institucí a informace o legislativních změnách. K nové právní úpravě patří zejména zavedení institutu tzv. zaměstnanecké karty, rozšíření kategorií osob, které nepotřebují pro vstup na český trh práce povolení k zaměstnání, explicitní deklarace možnosti vysílat cizince na pracovní cesty a především snížení výše pokuty za správní delikt umožnění výkonu nelegální práce. Důvodem ke snížení výše pokuty byla zejména snaha o to, aby výše sankcí za nelegální zaměstnávání nebyla pro zaměstnavatele likvidační. Dále byla na zasedáních opakovaně projednáváným tématem nehlášená práce v evropském kontextu, součástí bylo i seznámení členů MOPNZC s přípravou Evropské platformy pro posílení spolupráce při předcházení nehlášené práci a odrazování od ní. Dalším zásadním, opakovaně řešeným tématem, bylo pracovní vykořisťování a jeho prevence. Na zasedání MOPNZC byl například v této souvislosti prezentován projekt zaměřený na prevenci pracovního vykořisťování občanů Bulharska „Inovacemi k prevenci pracovního vykořisťování občanů EU“. Projekt je financovaný z Evropského sociálního fondu a jeho garantem je MPSV. Představena byla také činnost odboru obchodu s lidmi a nelegální migrace Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Policie ČR a uvedeny byly aktuální informace k problematice trestného činu obchodování s lidmi.

Z důvodu potřeby zefektivnit fungování MOPNZC byl zaktualizován Statut a Jednací řád MOPNZC. Oba dokumenty byly v nové podobě schváleny usnesením vlády České republiky ze dne 1. října 2014 č. 787.

- Také v roce 2014 probíhala **spolupráce příslušných útvarů PČR** se spolupracujícími **neziskovými organizacemi** a **IOM Praha**. Jednalo se zejména o případy, kdy identifikovaná oběť byla zařazena do Programu. V takových případech pak byly s konkrétními pracovníky nevládních organizací řešeny dílčí kroky k zabezpečení bezproblémového chodu trestních řízení. V případě potřeby docházelo v průběhu roku 2014 k pracovním jednáním, při nichž se po vzájemné domluvě nastavovala další pravidla spolupráce. Rovněž docházelo k jednáním a výměně informací v rámci koordinačních schůzek na půdě OPK MV a při jednání meziresortní koordinační skupiny na půdě OBP MV.

10.2 Přeshraniční spolupráce

Výčet aktivit v této kapitole nelze chápat jako vyčerpávající a kompletní. Zástupci MV (potažmo PČR) se účastní jednání řady platforem v rámci EU i jednání, které plynou z účasti v mezinárodních organizacích či jiných bi- i multilaterálních či regionálních partnerství. Dále se jednalo o účast MV a jiných resortů na konferencích, předávání informací a spolupráci na strategické i operativní úrovni, přijímání zahraničních delegací k tomuto tématu atd.

- Dvakrát se sešla v Bruselu **neformální skupina národních zpravodajů a ekvivalentních mechanismů pro otázky obchodování s lidmi**, za účasti zástupců OBP MV. První část obou jednání byla tradičně věnována „tour de table“, novinkám ze strany členských států EU. V rámci jednání byla mimo jiné představena zpráva vydaná při příležitosti poloviny platnosti strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016. Prostor byl opět věnován také způsobu reportingu Komisi dle čl. 19 a 20 směrnice č. 36/2011. Představována byla publikace FRA Opatrovnictví dětí, které se

nachází bez rodičovské péče. Jednání se účastnili také zástupci občanské společnosti, přičemž prezentovány byly mimo jiné také modely úspěšné spolupráce mezi státním a neziskovým sektorem.

- **Agentura Frontex** uspořádala v školení v Helsinkách zaměřené na výukové metody a praktické aspekty školení v oblasti boje proti obchodování s lidmi. Školitelé z agentury Frontex představili praktický návod na přípravu školení týkající se identifikace obětí, i pachatelů uvedené trestné činnosti a jejich vytěžování. Školící materiál, který byl v rámci školení využíván, v sobě zahrnuje tři moduly, a to zvyšování povědomí, identifikaci obětí a vytěžování.
- V rámci projektu **Inovacemi k prevenci pracovního vykořisťování EU občanů** se uskutečnila pracovní cesta zástupce OBP do Vídně. Projekt MPSV Inovacemi k prevenci pracovního vykořisťování občanů EU je financovaný z Evropského sociálního fondu a jeho garantem je MPSV. Hlavním cílem projektu je zavedení inovativních opatření v oblasti prevence pracovního vykořisťování a obchodování s lidmi občanů z nových zemí EU. Dílčími cíli jsou pak identifikace funkčních nástrojů a mechanismů prevence pracovního vykořisťování v zemi původní EU 15 a systémové zavedení a aplikace zkušeností rakouských mechanismů a dobrých praxí na situaci pracujících EU občanů, zejm. Bulharska v ČR, a to v součinnosti s bulharským partnerem. Na tuto cestu bude dále navazovat v roce 2015 exkurze do Bulharska.
- V říjnu 2014 proběhla konference ve Vídni pod názvem **“Joining forces against human trafficking”**. Tato akce byla uspořádána rakouskou jednotkou proti obchodování s lidmi při příležitosti výročí deseti let od jejího založení. Konference byla také věnována 8. Evropskému dni boje proti obchodování s lidmi. Rakouská Jednotka pro boj proti obchodování s lidmi (dále jen “Jednotka”) byla vytvořena rakouskou vládou v listopadu 2004, v jejím čele stojí Spolkové ministerstvo pro Evropu, integraci a zahraniční věci (FMEIA). Tento útvar zodpovídá za koordinaci a zintenzivnění opatření, které Rakousko přijalo v boji proti této trestné činnosti. Zástupci všech příslušných ministerstev, včetně jejich outsourcovaných agentur, jednotlivé spolkové země, stejně jako nevládní organizace v rámci této platformy úzce spolupracují. Mezi hlavní úkoly Jednotky patří příprava, implementace a monitoring rakouského Národního akčního plánu boje proti obchodování s lidmi.
- **Evropské služby zaměstnanosti EURES** (EUROpean Employment Services) operují na území členských států EU/EHP a Švýcarska. Jedná se o tzv. informační a poradenský systém, který podporuje přeshraniční pracovní mobilitu na jednotném evropském trhu práce a stimuluje tak právo každého na volný pohyb pracovních sil. Mezi velmi důležité aktivity sítě EURES patří spolupořádání a účast na mezinárodních veletrzích práce, kde čeští i zahraniční poradci EURES nabízejí zájemcům volná pracovní místa v zahraničí, odborné poradenství nebo přednášky zaměřené na životní a pracovní podmínky v jednotlivých evropských zemích. Regionální burzy práce probíhají především v rámci příhraniční spolupráce se zaměřením na specifické obory jako je gastronomie, hotelnictví, zdravotnictví a technické profese. Síť EURES také pořádá např. semináře Café EURES pro regionální partnery podporující pracovní mobilitu a výběrová řízení pro zahraniční zaměstnavatele. Služby sítě EURES doplňuje pravidelná aktualizace informací o evropském trhu práce a životních a pracovních podmínkách v zemích EU/EHP a Švýcarska na portálu EURES, jak národním www.eures.cz, tak evropském www.eures.europa.eu, dále na informačních a poradenských dnech v regionech nebo formou informačních materiálů pro všechny cílové skupiny, zejména však pro mladé lidi a absolventy škol.

- V červnu roku 2013 bylo v rámci **Politického cyklu EU pro boj se závažnou a organizovanou trestnou činností na období let 2014 – 2017** identifikováno devět priorit, a to boj proti:
 - Zprostředkování nedovoleného přistěhovalectví zejména v zemích původu, v hlavních vstupních místech do EU, na hlavních trasách, na jiných trasách a související zneužívání zákonných způsobů migrace.
 - **Obchodování s lidmi, zejména za účelem pracovního a pohlavního vykořisťování a související zneužívání zákonných obchodních struktur.**
 - Výrobě a distribuci padělaného zboží, které porušují právní předpisy v oblasti zdraví, bezpečnosti a potravin, a nekvalitního zboží.
 - Podvodům v oblasti spotřební daně a tzv. podvodům s chybějícím článkem při obchodech ve Společenství (Missing Trader Intra Community Frauds, MTIC).
 - Výrobě syntetických drog a obchodování s nimi v EU.
 - Dodávání kokainu a heroinu do EU a jejich distribuci v EU.
 - Kyberkriminalitě, zejména internetovým podvodům a podvodům s platebními kartami, pohlavnímu vykořisťování dětí prostřednictvím internetu a počítačovým útokům zasahujícím kritickou infrastrukturu a informační systémy v EU.
 - Nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi.
 - Organizované majetkové trestné činnosti páchané mobilními skupinami organizované trestné činnosti.

- Jak je níže na praktických případech uvedeno, PČR se aktivně zapojuje v rámci EMPACT i jeho operativního subprojektu ETUTU.

V souvislosti se zapojením do projektu **EMPACT THB¹⁷** proběhl v září 2014 další „**Action day**“ pod krycím názvem „Archimedes“ jako celoevropská kontrolní akce. V rámci ČR byla provedena na území hl. m. Prahy, v Jihočeském kraji, v Plzeňském kraji, Ústeckém kraji, Královéhradeckém kraji, Jihomoravském kraji a Moravskoslezském kraji. V jejím průběhu bylo zkontrolováno v 38 nočních podnicích celkem 474 osob, z tohoto počtu se jednalo o 190 cizinců. Je nadále prováděna výměna informací k osobám, u nichž bylo zjištěno spojení s kriminálním prostředím. Tato akce proběhla pod záštitou EUROPOLu.

V souvislosti se zapojením do subprojektu **ETUTU THB¹⁸**, kde docházelo k výměně a sdílení informací z vyšetřování případů obchodování s lidmi se zaměřením na nigerijské kriminální skupiny, jejichž aktivity se projevily rovněž na území ČR, se uskutečnil v červnu 2014 tzv. „**Action day**“. Cílená kontrola proběhla na území hl. m. Prahy, v Plzeňském a Jihomoravském kraji. V „jeden moment“ bylo zkontrolováno v nočních podnicích celkem 275 osob, z tohoto počtu se jednalo o 21 státních příslušníků Nigérie. V rámci členských států bylo kontrolováno celkem 673 osob (převážně žen ze západoafrických zemí), v tomto počtu byly u 111 osob (převážně žen z Nigérie) zjištěny skutečnosti, ukazující na potenciální oběti obchodování. Výměnou informací bylo u více než 30 osob zjištěno spojení s kriminálním prostředím. Tato akce proběhla pod záštitou EUROPOLu.

¹⁷ European multidisciplinary platform against criminal threats (EMPACT) je EU platformou pro boj proti 8 prioritním oblastem organizovaného zločinu a s ním spojené trestné činnosti, z nichž jedna je obchodování s lidmi.

¹⁸ ETUTU vzniklo jako subprojekt EMPACTu v roce 2012 a jeho cílem je boj proti obchodování s lidmi v souvislosti s Nigerijci. Vedoucím státem tohoto projektu je Německo.

11.PRIORITY

11.1 Zhodnocení aktivit v boji proti obchodování s lidmi ve světle priorit stanovených na rok 2014

I. Intenzivní kontrolní činnost

V roce 2014 byla věnována zvýšená pozornost problematice identifikace podezřelých situací souvisejících s obchodováním s lidmi, a to nejen v rovině trestněprávní. Byl připraven **program kulatých stolů pro oblastní inspektoráty práce a krajská ředitelství policie**, který se v roce 2015 uskuteční na všech sídlech oblastních inspektorátů práce. Jeho hlavním cílem je zintenzivnění komunikace inspekce práce s orgány činnými v trestním řízení (nejen) v předávání podnětů, pokud je dáno podezření na trestnou činnost.

V roce 2014 byla soustředěna pozornost inspektorátů práce na kontroly **agenturního zaměstnávání a jejich uživatelů**. K 31. 12. 2014 bylo v České republice evidováno 1 589 agentur práce. SÚIP v rámci své činnosti kontroloval též subjekty, které se dopouštějí skrytého **agenturního zaměstnávání**, tedy bez patřičného povolení realizují některou z forem zprostředkování zaměstnání. Vztahy mezi zastřenou agenturou práce a zastřeným uživatelem jsou založeny na obchodní smlouvě jako provedení díla nebo zakázky. Ve skutečnosti jsou zaměstnanci zastřené agentury práce přiděleni k zastřenému uživateli ne k vykonání smluveného díla, ale k dočasnému výkonu práce se všemi znaky agenturního zaměstnávání ve smyslu § 308 a 309 zákoníku práce. **Účelem je obcházení povinností při agenturním zaměstnávání**, především dodržování rovných pracovních a mzdových podmínek agenturních zaměstnanců se zaměstnanci uživatele. V obchodním vztahu lze legálně přidělit k výkonu práce na zakázce zaměstnance pracující na dohodu o provedení práce nebo cizince, které agentury práce jinak nesmí k uživateli přidělovat.

V roce 2014 bylo provedeno **317 kontrol** se zaměřením na skryté agenturní zaměstnávání. Za zjištěné nedostatky bylo uloženo **31 pokut** v celkové výši **1 256 000 Kč**. Mezi **nejčastějšími nedostatky** u kontrol na základě hlavního a mimořádného úkolu se jednalo o porušování ustanovení **§ 308 a 309 zákoníku práce**.

Pro rok 2014 byl **hlavní úkol v oblasti agenturního zaměstnávání zaměřen na kontroly provozů**, kde probíhají montážní a dokončovací práce, na automobilový průmysl, na stavebnictví, na zpracování masa a masných výrobků, na internetové zásilkové obchody a bezpečnostní a hlídací služby.

II. Monitoring privátní prostituční scény

V roce 2014 se na základě intenzivního monitoringu nejen ze strany NNO bylo potvrzeno, že dobrovolná prostituce se stále více soustřeďuje v privátních bytech, a to často na úkor klubové či pouliční prostituce. Sexuální služby na privátech jsou provozovány skrytěji a narůstají zde rizika násilné trestné činnosti. Ačkoli je monitoring v této oblasti komplikovaný a jedná se o formu nejvíce skrytou, R-R se daří pronikat také do tohoto prostředí. R-R se plánuje na tuto oblast zaměřit také v roce 2015.

Na základě terénní práce organizace R-R v Praze odhaduje stovky tzv. privátů, v Jihomoravském, Olomouckém a Zlínském kraji bylo identifikováno 53 bytů, ve Středočeském 40 atd. Např. v Moravskoslezském kraji se velká část sexuálních služeb odehrává právě na privátní scéně, stejně tak v Pardubickém a Královéhradeckém kraji privátní scéna převládá. Na Liberecku v klubech i na privátech národnostně převažují Češky, v menší míře Slovenky a Ukrajinky. Existují regiony, kde je privátní prostituce ještě více skrytá, a to např.: Ústecký kraj.

III. Obchod s lidmi v prostředí internetu

Problematika obchodu s lidmi v prostředí internetu je vnímána jako fenomén, který je třeba podrobně sledovat, jelikož dle zkušeností policie ČR Internet jako masmédiu poskytuje mnoho možností pro pachatele trestné činnosti obchodování s lidmi, zejm. pokud půjde o nábor pravděpodobných obětí či nabídku a zprostředkování služeb obchodovaných osob. Právě z tohoto důvodu byla v roce 2014 věnována větší pozornost právě tomuto médiu, a to zejména v případech řešených PČR. Tyto případy byly prezentovány jak v rámci instrukčně metodického vzdělávání určeného pro specialisty na problematiku obchodování s lidmi v rámci PČR, tak byly i předmětem meziresortních jednání.

Organizace Diakonie ČCE se zaměřila na preventivní aktivity v této oblasti a připravila e-learningový modul, který je součástí projektu Prevence obchodování s lidmi a vykořisťování v EU. Bude poskytovat základní informace z pracovníě -právní oblasti a upozorňovat na možná rizika v bulharštině a rumunštině. Cílovou skupinou jsou potencionální pracovní migranti v zemích původu.

11.2 Priority pro rok 2015

Priority pro rok 2015 jsou stanoveny v souladu s opatřeními navrženými v Národní strategii boje proti obchodu s lidmi na období 2012 až 2015, také při definici opatření vycházíme z priorit členů MKS na následující rok.

- I. Zintenzivnění spolupráce s Velkou Británií jako zemí cílovou pro oběti původem z ČR.**
- II. Evaluace Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV.**

TABULKOVÁ A GRAFICKÁ ČÁST

1. POČTY ZJIŠTĚNÝCH A OBJASNĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI (PČR)

Počty zjištěných a objasněných trestných činů obchodování s lidmi (dříve § 246 resp. § 232a STZ[1], od 1. ledna 2010 § 168 TZ)											
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zjištěno	13	16	16	11	29	10	24	19	24	18	20
Objasněno	12	11	13	11	11	3	13	11	18	11	14
Objasněno celkem tj. včetně dodatečné objasnenosti	12	11	13	11	13	11	17	17	22	16	19
Vyšetřované a stíhané osoby	30	18	11	20	22	32	35	29	22	25	16

2. VZDĚLÁNÍ PACHATELŮ TČ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI (PČR)

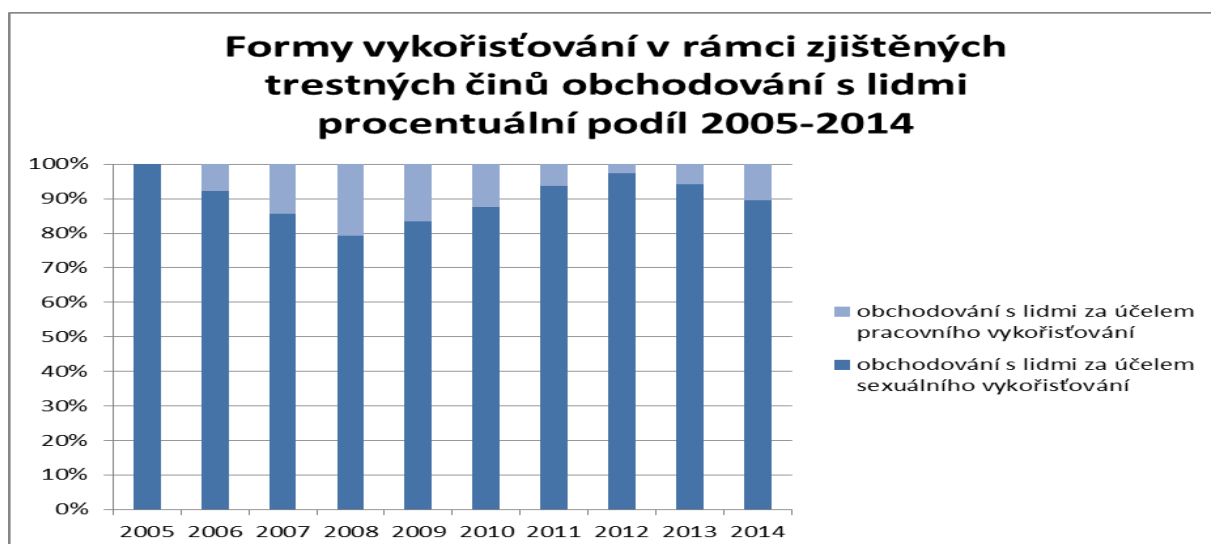
3. POČET OBŽALOVANÝCH OSOB PRO TRESTNÝ ČIN OBCHODOVÁNÍ S LIDMI V LETECH 2002 – 2014 (NSZ)

Počty obžalovaných osob pro trestný čin obchodování s lidmi (dle § 168 TZ, § 232a STZ, dříve § 246 STZ)											
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obžalováno	0	0	14	20	17	26	26	31	31	30	25

4. POČTY PRAVOMOCNĚ ODSOUZENÝCH OSOB A ULOŽENÝCH TRESTŮ ZA OBCHODOVÁNÍ S LIDMI (MS)

Počty pravomocně odsouzených osob a uložených trestů za obchodování s lidmi (dle § 168 TZ a 232a STZ)											
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Odsouzené osoby	12	20	2	4	3	1	10	19	11	19	6
K nepodmíněnému trestu	3	8	0	3	3	0	9	18	10	17	4
K podmíněnému trestu	9	12	2	1	0	1	1	1	1	2	1

5. FORMY VYKOŘIŠTĚVÁNÍ V LETECH 2005 – 2014

6. FINANČNÍ ŠETŘENÍ TČ OSL DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP (PČR)

Zajištěné hodnoty u trestných činů obchodování s lidmi a kuplířství, u kterých byly zahájeny úkony v trestním řízení v období od 1.1.2014 do 31.12.2014.

ETR	zajištěno	odčerpáno	počet spisů	zahájeno FŠ	ukončeno FŠ
0000 - KŘP hl. m. Prahy	0	7.700	10	3	0
0100 - KŘP Středočeského kraje	0	0	0	0	0
0200 - KŘP Jihočeského kraje	26.110	0	4	0	0
0300 - KŘP Plzeňského kraje	0	0	3	0	0
0400 - KŘP Ústeckého kraje	0	0	7	0	0
0500 - KŘP Královéhradeckého kraje	0	0	1	0	1
0600 - KŘP Jihomoravského kraje	178.090	0	2	1	0
0700 - KŘP Moravskoslezského kraje	6.073.588	426.476	19	11	6
1400 - KŘP Olomouckého kraje	0	0	1	1	1
1500 - KŘP Zlínského kraje	605.803	0	5	1	1
1600 - KŘP kraje Vysočina	0	0	0	0	0
1700 - KŘP Pardubického kraje	0	0	0	0	0
1800 - KŘP Libereckého kraje	0	0	0	0	0
1900 - KŘP Karlovarského kraje	0	0	0	0	0
Celkem	6.883.591	434.176	52	17	9

7. STATISTIKA POČTU PODANÝCH PODNĚTŮ KE KONTROLE SUIP DLE STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI 2013-2014. (MPSV)

Počet podaných podnětů dle státní příslušnosti 2013-2014		
Státní příslušnost	Počet podání	
	2013	2014
Slovenská	78	18
Ukrajinská	26	6
Bulharská	15	10
Ruská	9	0
Polská	3	1
Běloruská	3	0
Rumunská	2	0
Moldavská	1	1
Mongolská	1	0
Jiná	15	4
Česká	2 557	347
Nespecifikováno	6 495	1820
Celkem	9 205	2207

8. POČET PROVEDENÝCH KONTROL PŘI DODRŽOVÁNÍ ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI V ROCE 2014 (MPSV)

Počet provedených kontrol při dodržování zákona o zaměstnanosti v roce 2014			
Kontrolní činnost v oblasti zákona o zaměstnanosti	1. pololetí 2014	2. pololetí 2014	Celkem
Počet kontrol dle zákona o zaměstnanosti	8 052	8 033	16 085
Počet kontrol - zjištěny nedostatky z oblasti zákona o zaměstnanosti	1 856	1 566	3 422
Počet nelegálně zaměstnaných občanů ČR	527	589	1 116
Počet nelegálně zaměstnaných občanů EU/EHP a Švýcarska	109	64	173
Počet nelegálně zaměstnaných cizinců ze zemí mimo EU/EHP a Švýcarska	316	242	558
Nesplnění informační povinnosti zaměstnavatele vůči krajské pobočce Úřadu práce ČR dle § 87 zákona o zaměstnanosti	591	462	1 053
Nesplnění informační povinnosti zaměstnavatele vůči krajské pobočce Úřadu práce ČR dle § 88 zákona o zaměstnanosti	3	2	5

9. POČET A VÝŠE POKUT ULOŽENÝCH ZA NEDODRŽOVÁNÍ ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI V ROCE 2014 (MPSV)

Počet a výše pokut uložených za nedodržování zákona o zaměstnanosti v roce 2014		
Důvod pokuty	Počet uložených nepravomocných pokut	Výše uložených pokut v Kč
§139 odst. 1 písm. c) - přešůpek, výkon nelegální práce fyzickou osobou	7	31 000
§139 odst. 1 písm. d) - přešůpek, umožnění výkonu nelegální práce podle §5 písm. e) bodu 1 nebo 2	0	0
§140 odst. 1 písm. b) - správní delikt, zprostředkování zaměstnání bez povolení nebo jiné porušení při zprostředkování zaměstnání	5	130 000
§140 odst. 1 písm. c) - správní delikt, umožnění výkonu nelegální práce podle §5 písm. e) bodu 1 nebo 2	78	19 172 000
§140 odst. 1 písm. d) - správní delikt, nesplnění oznamovací povinnosti nebo nevedení evidence podle zákona o zaměstnanosti	201	1 975 500
§140 odst. 1 písm. e) - správní delikt, umožnění výkonu nelegální práce podle §5 písm. e) bodu 3 (cizinec bez povolení k pobytu)	4	550 000

10. STATISTIKY PROGRAMU PODPORY A OCHRANY OBĚTÍ OSL MV (MV)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Země původu													
Česká republika		2	3	4	5	4	3	3	2		2	1	29
Slovenská republika		3		1	1	1	1				6	1	14
Moldavsko	3								1				4
Ukrajina		1	6	3	3	7	8		1				29
Bulharsko		2	4		1				1			2	10
Vietnam	1		3	3	2			1	1		1		12
Rumunsko				3		6					14	39	62
Makedonie					2								2
Rusko	1	1			3	1							6
Kyrgyzstán		1			1	1							3
Lotyšsko		1	1										2
Uzbekistán						1							1
Brazílie						3							3
Thajsko							1						1
Honduras								2					2
Nigérie								1	2				3
Srí Lanka									1				1
Filipíny										1			1
Neuvádí se									1				1
Celkem	5	11	17	14	18	24	13	7	10	1	23	43	186

10.1 TABULKA: FORMY VYKOŘIŠŤOVÁNÍ OBĚTÍ OSL ZA ROK 2014 (PROGRAM MV)

Obchodování s lidmi za účelem nucené práce a jiných forem vykořisťování	Obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování
43	0

10.2 TABULKA: POČET OBĚTÍ OSL ZA ROK 2014 DLE GENDERU (PROGRAM MV)

Počet obětí 2014	Muži	Ženy
43	33	10

11. POČET OBĚTÍ IDENTIFIKOVANÝCH DIAKONIÍ ČČE V LETECH 2010 – 2014 (DIAKONIE ČČE)

Počet pravděpodobných obětí dle Diakonie ČČE v letech 2010 – 2014					
Pohlaví, věk	2010	2011	2012	2013	2014
MUŽI	4	6	9	34	19
18 – 24 let	1	1	2	3	6
25 a víc let	3	5	7	31	13
ŽENY	2	0	3	16	6
18 – 24 let	0	0	0	3	3
25 a víc let	2	0	3	13	3
CELKEM	6	6	12	50	25

12. ČESKÉ OBĚTI OBCHODOVÁNÍ S LIDMI ZA ÚČELEM PRACOVNÍHO VYKOŘIŠŤOVÁNÍ IDENTIFIKOVANÉ VE VELKÉ BRITÁNII (NCA)

České oběti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování ve Velké Británii (dle NCA)				
Věk	Muži		Ženy	
	Pracovní vykořisťování	Domácí otroctví	Pracovní vykořisťování	Domácí otroctví
do 18	1	-	-	-
18-20	2	-	1	-
21-30	11	-	1	-
31-40	4	-	2	-
41-50	3	-	-	1
51-60	4	1	-	-

13. PODEZŘENÍ NA OBCHODOVANÉ DĚTI V ČR ZA ROK 2014 (ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI CIZINCE)

PODEZŘENÍ NA OBCHODOVANÉ DĚTI v ČR za rok 2014	
Celkem OD	5
<i>z toho chlapci</i>	<i>0</i>
<i>z toho dívky</i>	<i>5</i>
<i>z toho do 15 let</i>	<i>3</i>
<i>z toho nad 15 let</i>	<i>2</i>
Země původu	
<i>Bulharsko</i>	<i>1</i>
<i>Chorvatsko</i>	<i>1</i>
<i>Rumunsko</i>	<i>3</i>
Druh obchodování	

<i>Nucené žebření</i>	2
<i>Krádeže</i>	3
Ukončení pobytu	
<i>Do péče rodiny</i>	3
<i>Útěk</i>	2
Prům. délka pobytu	18 dní

14. FINANCOVÁNÍ SPECIALIZOVANÝCH ORGANIZACÍ ZE ZDROJŮ MPSV

Poskytovatel	druh	Název	Kraj	Dotace 2014 (v Kč)
La Strada Česká republika, o.p.s.	odborné sociální poradenství	Poradna pro obchodované a vykořisťované osoby	Česká republika	808.000
La Strada Česká republika, o.p.s.	krizová pomoc	krizová pomoc obchodovaným a vykořisťovaným osobám	Česká republika	1.492.000
La Strada Česká republika, o.p.s.	telefonická krizová pomoc	Info a SOS linka La Strada	Česká republika	110.000
La Strada Česká republika, o.p.s.	azylové domy	ubytování pro obchodované a vykořisťované osoby	Česká republika	1.241.000
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	terénní programy	Terén pro ohrožené osoby	Plzeňský	830.000
Diakonie ČCE - Středisko celostátních programů a služeb	azylové domy	Azylový byt Diakonie ČCE – SCPS	Česká republika	1.071.000
CELKEM:				5.552.000

POUŽITÉ ZKRATKY

ADCH Praha	Arcidiecézní charita Praha
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Diakonie ČCE	Diakonie Českobratrské církve evangelické
DÚ	diagnostický ústav
EU	Evropská unie
ESSK	Evidenčně statistický systém kriminality
ICMPD	Mezinárodní centrum pro rozvoj migrační politiky
IOM	Mezinárodní organizace pro migraci
KŘP	krajské ředitelství PČR
La Strada	La Strada Česká republika, o.p.s.
MF	Ministerstvo financí ČR
MKS	Mezirezortní koordinační skupina pro oblast boje proti obchodování s lidmi
MOPNZC	Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MS	Ministerstvo spravedlnosti ČR
MV	Ministerstvo vnitra ČR
MZ	Ministerstvo zdravotnictví ČR
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Národní strategie	Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR na období 2012-2015
OAMP MV	odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR
OBP MV	odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR
OBSE	Organizace pro spolupráci a bezpečnost v Evropě
OČTR	orgány činné v trestním řízení
OIP	oblastní inspektorát práce
OSPOD	orgán sociálně-právní ochrany dětí
PČR	Policie ČR
Program	Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV
R-R	ROZKOŠ bez RIZIKA, o. s.
SCP	Služba cizinecké policie PČR
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování PČR
SCPS	Středisko celostátních programů a služeb Diakonie ČCE
SOCA	Serious Organized Crime Agency
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
ÚSKPV	Úřad služby kriminální policie a vyšetřování PČR
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování PČR
ÚP	Úřad práce ČR
ZDC	Zařízení pro děti – cizince
ZÚ	zastupitelský úřad ČR

PŘÁVNÍ PŘEDPISY

cizinecký zákon	zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Směrnice EU k obchodování s lidmi	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a ochraně obětí, kterým se ruší rámcové rozhodnutí 2002/629/SVV
STZ	zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
TŘ	zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
TZ	zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
zákon o sociálních službách	zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
zákon o zaměstnanosti	zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zpráva o stavu obchodování s lidmi v České republice za rok 2014

*Vydalo Ministerstvo vnitra České republiky
odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7*

Editorka: Mgr. Jana Kotrbová

Praha 2015